

Sokolstvo

Leto IV.

Ljubljana, 30. junija 1930

Štev. 26

Sokolsko in slovansko zmagoslavje Mogočen in veličasten potek glavnih dni vsesokolskega zleta

Oduševljene ovacije četrtmilijonske množice jugoslovenski kraljevski dvojici — Poslanica in darilo Nj. Vel. kralja jugoslovenskemu Sokolstvu — Nad 20.000 Sokolov in Sokolic v slavnostnem sprevedu, med špalirjem 150.000 gledalcev — Silen vtis glavnih javnih nastopov

Beograd, 29. junija. Jugoslovenska prestolnica kljub svoji pestri zgodovini še ni doživela dni, kakršna sta bila včerajšnji in današnji, ko so dosegle svečanosti vsesokolskega zleta svoj višek. Bila stalo zares dneva pravega triuma Sokolstva, jugoslovenstva in slovanstva.

Oba dneva sta imela po dve kulminacijski točki. Včeraj, na Vidov dan, se je dopoldne razvila nepozabna, po svoji ogromnosti nad vse veličastna manifestacija, ko sta Nj. Vel. kralj in kraljica med špalirjem četrtmilijonske množice v slovesnem sprevedu odšla iz dvora v saborno cerkev k vidovdanski zadušnici za padle narodne borce. Popoldne se je na javni telovadbi zbralo do 70 tisoč ljudi, pred katerimi je kralj poklonil našemu Sokolu dragocen dar, novo savezno zastavo.

Danes dopoldne so v mogočem slavnostnem sprevedu manifestirale po glavnih beograjskih ulicah jugoslovenske sokolske armade v bratski zvezi s Sokoli drugih slovanskih narodov. Nad 20.000 Sokolov in Sokolic je šlo v sprevedu, burno pozdravljeni od množice gledalcev, ki so tvorili špalir in ki jih cenijo na 150.000. Veličastni manifestaciji so s posebne tribune prisostvovali Njeg. Vel. kralj, kraljica in starešina SKJ prestolonaslednik Peter. Čehoslovakijski Sokolov in Sokolic je bilo v sprevedu okrog 6000. Popoldne je bila danes tretja in zadnja javna telovadba, h kateri se je zbralo na zletišču zopet do 70.000 gledalcev in Sokolov. Tudi današnji telovadbi je prisostvovala kraljeva rodbina, ponovno burno aklamirana od ogromnih množic.

Nocoj se vrši še cela vrsta zletnih prireditvev, med katerimi je na prvem mestu monstre-koncert 400 vojaških godbenikov na sokolskem zletišču. Jutri se začne sokolske armade in množice drugih gledalcev zopet razhajati. S seboj poneso nepozabne spomine na divne dni vsesokolskega zleta, uspelega nad vse pričakanje sijajno in mogočno.

250.000 ljudi pozdravlja kralja in kraljico Triumfalni pohod kralja in kraljice po beograjskih ulicah ob priliki vidovdanske zadušnice v saborni cerkvi — Manifestacije, kakršnih Beograd še ni videl

Beograd, 29. junija. Z mnogostevnitimi posebnimi vlaki so prihajali v Beograd zadnji tisoč gostov z vseh strani naše države, ki je napočilo zlato jutro sokolskega Vidovega dne. Na obzoru se je komaj svitalo, a po beograjskih ulicah je vladalo že živahno vrvenje. Desetisoči so se valili s periferije proti centru in proti sokolskemu stadionu, kjer so že ob 7. jutraj pričele

vežbe za popoldanski javni nastop. Malo po 8. pa so ostali na stadionu telovadci sami, kajti vse ostalo občinstvo in Sokolstvo se je zgrnilo proti saborni cerkvi in proti kraljevemu dvorcu, da prisostvuje

svečani zadušnici

za padle heroje in da pozdravi kralja in kraljico. Od dvora pa do cerkve se je že v ranih jutranjih urah kar trlo občinstvo, a ob 9. dopoldne se že niso mogli več ganiti. Na obeh straneh ulice je tvorilo občinstvo neprodoren špalir, a nabito polne so bile tudi vse sosedne ulice. Mlado in staro je prihitelo, da pozdravi vladarsko dvojico in da prisostvuje njenemu triumfalnemu pohodu po beograjskih ulicah. Po četrti poznavelec razmer je bilo zbranih

nad 250.000 ljudi

Na obeh straneh komaj par metrov širokega prehoda skozi ulice je bilo postavljeno Sokolstvo in vojaštvo. Pred saborno cerkvijo so zavzeli mesta častna četa kraljeve garde in oddelki čehoslovakijske vojske, ki so povsod vzbujali veliko pozornost. Publika se je divila zlasti čehoslovakijskim votakom ter jih burno aklamirala, kjerkoli so se pojavili. Po Terazijah, Knez Mihajlovi in Kralja Milana ulici so bili razvrščeni oddelki vseh rodov naše vojske, vmes pa čete Sokolov in Sokolic, tako da je nudilo vse skupaj z ogromno množico v ozadiju zares divno in impozantno sliko. Kljub pekoči vročini — bilo je nad 32 stopinj Celzija — je masa vztrajala do konca in v zanosnem navdušenju pričakovala, kdaj se pojavita kralj in kraljica. Ob 10. je vojni minister general Hadžić pregledal čete in gromko so odmevali na ministrstvo »Pomozi Bog, junaci« odzdravi vojaštva: »Bog ti pomogao!«

Okrog 10. so se zbrali pred saborno cerkvijo

vsi člani vlade

z ministrskim predsednikom generalom Živkovićem na čelu, nadalje celokupni diplomatski zbor, vojni atašaji, delegacije čehoslovakijske in francoske vlade, čehoslovakijske in rumunske vojske, zastopstva mestnih občin Pariza, Prage, Bukarešte in vseh večjih jugoslovenskih mest, generaliteta in admiraliteta, zastopstva slovanskega in jugoslovan-

skega sokolskega saveza, vse tuje delegacije, rezervni oficirji, višji uradniki raznih ministrstev itd.

Ob 10.45 je oznanilo zvonjenje pričetek cerkvene svečanosti za žrtve, ki so padle za naše osvobojenje od Kosovega pa do danes.

Ob 10.50 je krenil iz kraljevega dvorca svečan spreved. Na čelu je jahal

Nj. Vel. kralj

na svojem vrancu, za njim pa njegovo spremstvo in štab. V kraljevem spremstvu so bili vojni minister general Hadžić, prvi kraljev adjutant Stojanović, maršal dvora polkovnik Dimitrijevič, za spremstvom pa je jahal eskadron kraljeve garde. V malem oresledku sta nato sledila dva glasnika v živopisnih starih kostumih, takoj za njima pa krasna dvorna kočija, v katero so bili vpreženi štirje belci. V kočiji se je vozila

Nj. Vel. kraljica

v spremstvu dvorne dame Švrlijugove. Kraljica je bila v beli svileni obleki z belim klobukom; slično pa je bila oblečena tudi dvorna dama. Za kočijo je jahal kraljičino spremstvo, sledil pa je zopet eskadron kraljeve garde.

Spreved je krenil iz dvora po ulici Kralja Milana, preko Terazij in po ulici Kneza Mihajla in Kralja Petra pred saborno cerkev. Množice so kralja in kraljico, ki sta se pojavila

pozdravljale z nepopisnim navdušenjem

Videti je bilo eno samo morje mahajočih klobukov, sokolskih čepic, belih robcev in cvetja, ki se je strnilo z orkanom ovacij in manifestacij. »Živjo kralj! Živjo kraljica! Živijo kraljevski dom! Živijo Jugoslavija!« je donelo z vseh strani, iz stranskih ulic, z gosto zasedenih oken vzdolž vse poti, s streh in drevja, kamor so se povzpeli oni, ki niso mogli več drugod dobiti prostora. S českimi »Nazdar« se je mešal rumunski »Setreasca!« Kakor ogromni valovi so orili vzdolž od dvora vse tja do saborne cerkve. Kralj in kraljica sta se na vse strani zahvaljevala za pozdrave in ovacije, mahajoč in pozdravljajoč z rokami sedaj na desno, sedaj na levo.

V tem triumfalnem pohodu sta tako prispela kralj in kraljica do saborne cerkve, ki je bila od vseh strani obdana od desetisočglavih množic ni kjer ni bilo

ovacij in manifestacij ne konca ne kraja

Številne vojaške in sokolske godbe so ob prihodu vladarskega para svirale državno himno, ki pa je utonila v neprestanem bučanju ovacij.

Pred saborno cerkvijo je kralj razjahal in pregledal najprej

častno četo kraljeve garde, ki jo tvorijo izbrani mladeniči naše vojske, nato pa še čehoslovakijsko in rumunsko četo. Na kraljev pozdrav »Pomozi Bog, junaci« so odgovorili Čehi s krepkim »Zdar!«, Rumuni pa s svojim »Setreasca!« Med neprestanimi ovacijami je kralj nato šel skozi špalir, ki so ga tvorili Sokoli in rezervni oficirji, k vhodu saborne cerkve, tam pa je počakal, da je prispela tudi Nj. Vel. kraljica, nakar sta skupno odšla v cerkev. Za njima je stopala suita sokolskega starešinstva, nato rezervni oficirji in drugi odličniki. V sredi cerkve je bil pripravljen na vzvišenem prostoru prestol za kralja in kraljico. Na desni strani prestola so bili člani vlade, tuje misije, diplomatski zbor, vojni atašaji, delegacije slovanskega Sokolstva, starešinstvo Jugoslovanskega sokola, višji uradniki itd., na levi strani pa so zavzeli mesta generaliteta i admiraliteta, rezervni oficirji in komandanti posameznih polkov.

Po končanem svečanem opelu, ki ga je opravil patriarh ob veliki asistenci duhovščine, je imel

Kraljeva poslanica in kraljev prapor Na vidovdanski javni telovadbi je Nj. Vel. kralj izročil Sokolstvu nov savezni prapor

Vidovdanska javna telovadba, druga v glavnih zletnih dneh, je nudila poleg dopoldanskega pohoda kraljevske dvojice po beograjskih ulicah najbolj veličastno sliko vsakega zleta. Ves stadion, ki more sprejeti 50.000 gledalcev, je bil do poslednjega kotička razpreden, dočim so mnogi tisoči Sokolov in Sokolic okupirali zunanje robove telovadišča, kjer so posedli po tleh, da niso ovirali pogleda drugim. Računa se, da je bilo skupno na zletišču okrog 70.000 ljudi.

Tribune so se pričele polniti ob pol 3. popoldne. Ob 3.50 je bil napovedan

prihod Nj. Vel. kralja

ki so ga pri vhodu na zletišče sprejeli oficijelni predstavniki Sokola: podstarešina Gangl, Paunković in Križ, načelnik dr. Murnik in drugi člani savezne uprave, med njimi admiral Prica. Kralj se je pozdravil z vsakim posebej. Z njim sta prišla tudi Nj. Vel. kraljica ter starešina Sokola kraljevine Jugoslavije prestolonaslednik Peter v sokolskem kroju.

Čim se je kralj pojavil na tribuni, so po vsem ogromnem zletišču zabučale

silne ovacije

Ko je godba intonirala državno himno, jo je množica, obrnjena proti kraljevi loži, poslušala stoje, potem pa zopet začela viharno vzklikati kralju, kraljici, prestolonasledniku in kraljevskemu domu. V kraljevi loži so bili nadežni mini-

Sokoli in Sokolice!

Od Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je bil nedavno osnovan pod starešinstvom mojega prvorojenega sina prestolonaslednika Petra, pričakujemo, da bo zdrav vzgojitelj mladine, pobornik bratstva in ljubezni, zaščitnik velike jugoslovenske misli in nositelj viteškega in nacionalnega duha.

Pri vseh svojih pripadnikih naj razvija in krepi plamen rodoljubja in plemenitega navdušenja; postane naj šola državljanskih vrlin. Hkratu naj tvori vez velike vseslovanske sokolske zajednice.

V znak svoje vladarske pozornosti napram tem velikim nalogam in njihovi ostvaritvi poklanjam Sokolu kraljevine Jugoslavije ta prapor in ga razvijam z željo, da bi vsigdar ponosno vihral v čast in slavo kralja in domovine.

V tem znamenju, Sokoli in Sokolice, krepite svoje mišice, oplemenunajte svoje duše, oborožite s sokolskimi vrlinami svoja srca!

Nikdar ne pozabite, da se morate za svoj sijajni polet in za svoje vrline zahvaliti veliki ujedineni Jugoslaviji; pripadajte ji z vsemi svojimi mislimi in z vsemi svojimi deli.

Od zibelke do groba morate živeti samo za Jugoslavijo in za jugoslovansko idejo. Njene naj bodo vaše mišice, vaša srca, njene naj bodo vaše radosti in ideali, vsa vaša stremjenja in vsi vaši napori.

To zahtevajo od vas vaše sokolske tradicije, to je oporoka onih, ki so padli za veličino domovine, to vam je moj kraljevski pozdrav! Zdravo!

patriarh Varnava

na kralja in kraljico daljši nagovor, v katerem je med drugim dejal:

»Vaša Veličanstva! Sveta cerkev se raduje, da je odslužila zadušnico za žrtve od Kosovega do danes, za vse, ki so doprinesli k današnji veličini države, ki ste jo Vi, Vaše Veličanstvo, ujedini in v kateri so našli vsi Srbi, Hrvati in Slovenci svojo veliko, svobodno domovino.«

Govorec o pomenu kosovske bitke je patriarh naglašal, da želita kralj in narod vedno mir in napredek naše velike ujedinite Jugoslavije. Svoj govor je zaključil z vzklikom kralju in kraljevemu domu, čemur se je pridružila vsa v cerkvi zbrana množica.

Kralj in kraljica sta nato pristopila k patriarhu, vzela od njega »koljivo« in mu poljubila roko. Med petjem državne himne sta nato kralj in kraljica, vedno zopet viharno pozdravljena od nepregledne množice, zapustila cerkev in v sprevedu po prejšnjem redu krenila nazaj v dvor.

Po končanem govoru je kralj vzel iz

rok maršala dvora

novi savezni sokolski prapor

ter ga izročil podstarešini Ganglu, ki ga je prevzel, ganjen do solz. Zletišče pa se je iznova treslo ovacij kralju, Jugoslaviji in Sokolstvu.

Govor podstarešine Gangla

Podstarešina Gangl, ki se je bil pred pričetkom kraljevega govora podal na čelu savezne uprave v kraljevo ložo, se je zahvalil vladarju za dragoceno darilo z naslednjimi besedami:

Vaše Veličanstvo!

V hipu, ko prevzema jugoslovansko Sokolstvo, organizirano pod starešinstvom prestolonaslednika Petra v savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, iz rok Vašega Veličanstva v dar to divno zastavo, mi je prva dolžnost, da izrečem Vašemu Veličanstvu zahvalo nas vseh za to najvišje odlikovanje. V tej zastavi je izražena ljubezen našega vladarja do veličastne ideje dr. Miroslava Tyrša, ki je z njo vzbudil vse Slovane k novemu delu in življenju, k samostojnemu mišljenju in k samozvesti ter k ustvarjanju dobrin, ki so bistvo narodovega moralnega in telesnega zdravlja. V zastavi vidimo izraz naše ljubezni in ljubezni vseh sokolskih srce do Vašega Veličanstva in do Vašega vzvišenega doma, ljubezen našega naroda do domovine, do vseslovanstva, do sokolske ideje bratstva, enakosti in svobode. Ta zastava je bila poklonjena iz ljubezni, a sprejema in poljublja jo ljubezen naših duš, žar naših srce, iskrenost naših duš, ki plamte v ognju navdušenja, radosti in sreče. Kjer poklanja in sprejema ljubezen, tam se rodi in cvete narodovo zdravje in življenje. V polni meri čutimo globoko misel Vašega Veličanstva. Ostala nam bo nepozabna in po njej bomo uravnali svoja dejanja v čast kralja in domovine. Srečen sem, da morem to obljubo položiti na ta kraljevski dar v ime jugoslovanskega Sokolstva v prisotnosti čehoslovakijskih, lužičkosrbskih, poljskih in ruskih bratov. Sijaj in veličina tega hipa žari v naših dušah kot demant v kraljevski kroni, a od te zastave nas bo ločila le smrt. Na kraljevski pozdrav odgovorjam s sokolskim pozdravom vdanosti in zvestobe.

Vaše Veličanstvo!

Carstvujte na srečo nas,

Carstvujte na strah vragom!

Zdravo!

Nato je podstarešina Gangl odnesel

zastavo na telovadišče

kjer je bila postavljena posebna tribuna. Tu so jo blagoslovili pravoslavni, katoliški in muslimanski svečeni. Ganglji je bil prizor, ko se je novi ponosni prapor pobratil in poslovil z dosedanjo savezno zastavo, častitljivim

Ali si že obnovil

članarino Vodnikove

družbe za leto 1930?

in zgodovinskim praporom ljubljanskega Sokola.

Savezni načelnik dr. Murnik

se je ob tej pomembni priliki poslovlil od stare zastave in nagovoril praporščaka nove savezne zastave. Govoril je:

Stara, čista zastava ljubljanskega Sokola, ljubljani naš sokolski prapor, sedaj izročam v vaše roke, nato pa vam predlagam, da ga s svojo novo zastavo, prapora novemu mlademu bratu. Nobena kraljeva roka Te nam ni dala. Tedaj v Ljubljani se nismo imeli svojega kralja. Prišel si k nam iz zlate Prage, kraljevske slovenske Prage in dvignil si se nad nami baš zato, da nas dovede do našega kralja. In sedaj smo srečni pod našim kraljem in on sam nam daje novo savezno zastavo, da pod njo čujemo ono, kar si nam pomagal doseči baš ti. Pokloni se in poljubi mladšega brata, da nas vodi dalje v duhu onih tradicij, ki si nam jih ti ustvaril.

Dragi brat praporščak! Srečen si, da morejo tvoje roke vzeti to staro ponosno zastavo od mnogih bojev razcefrano in zato še slavnijejo zastavo. Mnogo jih je bilo, ki so jo tako visoko dvigali nad našimi glavami, toda vsi oni niso mogli doživeti, da jo poneso v osvobodno domovino. Tu ti dajem v roke novo našo zastavo, ki naj družijo odslej vse brate in sestre, da bo svobodno in ponosno vihral naš zvezni prapor in z njim vsi naši sokolski prapori. Z našim sokolskim praporom stojimo budno na straži in jačamo svoje telo in svojega duha. Čim bolj se bomo krepili, tem močnejši bomo, tem ponosnejši bo naš savezni prapor in vsi naši sokolski prapori in vsi naši narodni in državni prapori vedno svobodno in

krepko vihrali nad nami ter jih mi gledali krepki, svobodni in ponosni. Zdravo!

Savezni praporščak

je prevzel novo zastavo, nakar so jo pozdravili minister Viškovsky, podrešina COS dr. Mašek, ki je privezal nanjo trakove, nato grof Zamoyški v imenu poljskega Sokolstva, dr. Vergun v imenu ruskega Sokolstva in Sajba v imenu lužičkosrbskih Sokolov.

Ko so bile te svečanosti dovršene, je sledila

javna telovadba

Nastopilo je najprej češkoslovaško Sokolstvo s krasnimi vajami »Vzhodno-češka pokrajina«, nato jugoslovanski Sokoli kraljevine Jugoslavije z zletimi članki prostimi vajami, sledile so tekme članic v stafetnem teku na 4x75 m za slovansko prvenstvo, nastop goincev pomorske vojne akademije z vajo »osem devetic«, poljsko Sokolstvo z vajami šleske župe, čl. Sokolice s prostimi vajami, poljski Sokoli s prostimi vajami, 4. pehotna podoficirska šola iz Zagreba s prostimi vajami in skupinami. Vse vaje so bile izvajane točno in strumno ter so izvale ponovno burno odobravanje množice.

Večerne prireditve

Ob 8. zvečer je bila v gledališču na Vračaru akademija slovanskega Sokolstva, v dvorani sokolskega društva Beograd I se je vršila II. sokolska akademija, v gledališču so predstavljali »Smrt majke Jugovičev«, ob 9. zvečer je bil na zletišču večer narodnih plesov in pesem, na zabavišču pri Savinjski cerkvi pa so bili množični koncerti raznih godb.

Nad 20.000 Sokolov in Sokolic v manifestacijskem sprevodu

Včerajšnje zaključne prireditve vsesokolskega zleta - Sprevod je bil dve uri dolg - Tretja javna telovadba - Krasen uspeh kmečkih Sokolov

Danes se je že v zgodnjih jutranjih urah pričel zbirati na beograjskih ulicah ogromen spalin občinstva, ki je klub pripekačemu soncu mirno čakalo trenutka, ko bodo pričele defilirati sokolske armade. Trupe gledalcev so narasčale od hipa do hipa. Splošno računajo, da je bilo nad 150.000 gledalcev. Med tem gostim spalinjem občinstva pa so korakale ob sviranju množičnih sokolskih godb čete članov in članic proti zbirališču v ulici Osvobođenja in v sosednjih ulicah, kjer se je pod vodstvom saveznega načelnika br. Murnika formiral sprevod. Na zbirališču je vladalo izredno pestro in živahno vrvenje. Sviranje številnih godb se je mešalo z burnimi vzkliki sokolskih čet, ki so se ob prihodu medsebojno pozdravljale.

Točno ob 9. dopoldne je savezni načelnik br. dr. Murnik dal s trobento

znak za začetek spreveda,

ki se je takoj nato začel polagoma pomikati po Sumadijski ulici, Kralja Milana ulici, Frankopanske ulici proti Aleksandrovi ulici, kjer je bil postavljen slavnostni oder za kralja, vlado in tuje goste. Obširni trg pred novim parlamentom je bil že v ranih urah popolnoma prenatrpan z občinstvom.

Ob pol 10. dopoldne se je med frenečnimi ovacijami in donebnimi vzkliki množice pripeljal v dvornem avtu

kralj, kraljica in prestolonaslednik, ki je bil v sokolskem kroju. Kralj se je takoj podal na tribuno, kjer je že bila zbrana vsa vlada, diplomatski zbor in tuji gostje. Ministri Demetrovič, Svegel, Maksimović in dr. Frangeš so bili v sokolskih krojih. Komaj so se polegile ovacije kraljevske rodinice, že je izbruhnil nov orkan navdušenja. Pojavilo se je

čelo spreveda,

ki jo je otvorila sokolska fantara iz Maribora na osmih belih konjih. Za fantaro so prijezdili sokolski jezdci, ki so imeli v rokah kopja z državnimi zastavicami, za njimi pa je prisivala godba kraljeve garde, ki ji je sledil tehnični odbor Sokola kraljevine Jugoslavije z burno pozdravljanjem saveznega načelnika dr. Murnika na čelu. Za načelstvom je nosil praporščak krasni novi prapor Sokola kraljevine Jugoslavije, ki ga je včeraj poklonil kralji Sokolu. Prapor sta čuvala ob strani dva Sokola s sabljami. Savezniemu praporu je sledilo

starešinstvo slovanske sokolske zveze,

na čelu bratje Gangl, grof Zamoyški, general Artamanov, Stepanek in Sajba. Za starešinstvom vseslovanske sokolske zveze je bil kratak prešedek, nakar je sledila za rumunskimi in jugoslovanskimi zastavami rumunska delegacija. Rumuni so bili v dolgih belih hlačah, belih jopičih ter črno obrobljenih čepicah. S seboj so imeli več rumunskih deklet v narodnih nošah, ki so jih Beograjčani navdušeno pozdravljali ter obisipali s cvetjem.

Za Rumuni je prikorakala mala četa lužičkih Srbov s svojim, včeraj z redom sv. Save odlikovanim praporom. Imeli so modre kroje, dekleta pa so bila v narodnih nošah. Se burneje so bili pozdravljani ameriški Sokoli z ameriško

imeli reditelji mnogo posla, da so jih spravili zopet v vrsto. Med slovenski članicami je bila tudi velika skupina narodnih noš, ki so vzbujale še posebno pozornost.

Za članicami so sledile pestre

čete seljaškega Sokola.

Vse čete so imele okusno izdelane proste zastave, zastopani pa so bili zlasti kraji iz južnih delov naše države. Posebno slikovit je bil pogled na hercegovske čete v krasnih narodnih nošah. Seljaške sokolske čete so bile grupirane po banovinah ter so tvorile najbolj pestro skupino cele povorke.

Zaključni spreveda

je tvoril kakih 200 mož broječ oddelek sokolske konjenice pod vodstvom standarde mariborskega Sokola.

Skupno je trajal sprevod nad dve uri in je bil dolg nad 8 km, tako da so bili prvi oddelki že na zletišču, ko zadnji oddelki niti še niso odšli z zbirališča. V sprevodu je korakalo okrog 20.000 Sokolov in Sokolic, od tega 6000 češkoslovaških, 10.000 jugoslovanskih in 4000 seljaških. Čelo spreveda je prišlo na zletišče kmalu po 10. konec pa šele po 12. Povorka je potekla v najlepšem redu brez incidentov, izjemiši onemoglosti nekaterih Čehinj, ki jim je zaradi sime, nevajene vročine postalo slabo.

Zaključna javna telovadba

Popoldne je vročina nekoliko popustila. Zato je bilo na telovadišču zopet vse razpordano in s še večjim zanimanjem kakor prejšnje dni je publika spremljala današnji program javnega nastopa. Ogromni stadion je bil zaseden do zadnjega kotička. Tudi današnjemu nastopu so prisostvovali Nj. Vel. kralj in kraljica ter starešina SKJ prestolonaslednik Peter. Posebno viharan aplavz so želi za svoj nastop češkoslovaški vojaki in jugoslovanski seljaški Sokoli.

Prvi so nastopili češkoslovaški sokolski veterani, ki so izvajali lepe vaje s palicami. Takoj za njimi so nastopili viharno pozdravljeni naši

seljaški Sokoli,

med njimi že osivele sokolske veterane iz Bosne in Hercegovine v svojih prekrasnih živopisnih nošah. Izvajali so posebej za nje sestavljene proste vaje, ki prikazujejo gibe iz kmečkega življenja, kakor košnjo, kletanje in brušenje kos, oranje itd. Vaje so spremljali s petjem narodnih pesmi, kar je dalo njihove nastupe še prav posebno obsežje. Želi so tudi tako viharan aplavz, kakor pri današnjem nastopu skoro nobena druga skupina.

Po kratkem odmoru je sledil nastop jugoslovanskih sokolskih starinov, ki so izvajali alične vaje s palicami, kakor njihovi češkoslovaški bratje. Impozanten je bil tudi nastop naših mornarjev, ki so izvajali več vežb na orodju in lepe proste vaje. Za mornarico je nastopilo

dva tisoč vojakov

z vajami s puškami. Njihov nastop je naredil na vse mogočen vtis. Ena najlepših točk današnjega dneva je bil

nastop češkoslovaških članov,

ki jih je nastopilo okoli tisoč. Češkoslovaški Sokoli so izvajali tako lepe vaje, kakršne se doslej še niso videle. Bile so izredno težke, kljub temu pa krasno izvedene. Nastopili so tako disciplinirano in v tako lepem redu, da zares lahko služijo za vzgled in da morejo biti po pravici ponosni. Želi so zato tudi nepopisno odobravanje.

Za Čehoslovaki je nastopila

skupina jugoslovanskih Sokolov iz Amerike

pod ameriško zastavo, ki se je poklonila našem kralju. Šest njihovih telovadcev je izvajalo simbolične vaje. Američanom je množica viharno aplavdirala.

Na splošno zahtevno so morali nato ponoviti svoje vaje seljaški Sokoli, ki jih je množica ponovno aklamirala. Tedaj je bila tudi po megafonu sporočena vest, da je francoski državni podtajnik za fizično in kulturno vzgojo g. Morineau poklonil Sokolu kraljevine Jugoslavije, češkoslovaškemu Sokolu, poljskemu Sokolu, ruskemu Sokolu in lužičko-srbskemu Sokolu zlate svetinje za zasluge na polju telesne vzgoje.

Nato so nastopili

češkoslovaški vojaki

v treh skupinah. Prva skupina je izvajala lahkoatletske vaje, druga skupina je nastopila s puškami, tretja pa z različnimi vajami kakor z boksom, mečevanjem, tekmo preko ovir, naskokom z bajoneti, borbanji s puškami itd. Vse vaje češkoslovaških vojakov, ki so trajale nad tri četrt ure, so žele zasluženo odobravanje. Vojaki so nudili redke primer discipliniranosti, izvežbanosti in vseh vrst vojakov. Zadivili so ves stadion in burnih vzklikov ni bilo ne konca ne kraja. Za njimi so nastopili z lahkoatletskimi vajami.

zastopniki rumunske vojske,

ki so prav tako predvajali zares zelo zanimive vaje.

Kot zadnja točka današnjega slavnostnega programa na štadiumu je bil nastop zemunske oficirske konjenice šole. 12 oficirjev je pod vodstvom svojega poveljnika izvajalo razne spretnosti na konih, zlasti skoke, jahalne vaje ob sviranju godbe itd. Želi so splošno odobravanje.

Kralj in kraljica

sta ostala na štadiumu do 8. zvečer, dokler je trajala prireditve. Ob njuji-

nem odhodu je godba zasvirala zopet državno himno, ki jo je prisotna množica nad 60 tisoč gledalcev in Sokolov poslušala stoje. Ob odhodu so bile kraljevi rodbini pritejene ponovno viharne ovacije.

Nocaj

se je vršil na sokolskem štadiumu monstre koncert, pri katerem je sodelovalo 400 godbenikov. Razen tega je bil prirejen vojni prizor, boj vojaštva ob luči bengaličnega ognja ter reflektorjev.

Jutri se začne sokolske armade zopet razhajati.

Slavnostna seja beograjske občinske uprave

Beograd, 29. junija. Popoldne je bila v poslopi mestne občine slavnostna seja beograjske občinske uprave na čast zastopnikom mest, ki so prisostvovali vsesokolskemu zletu. Seji je predsedoval predsednik beograjske občine Milan Nešić, navzoči pa so bili zastopniki pariške občine Loraine, podpredsednik praške občine dr. Štula, predsednik buharske občine Dobrescu, vsi z množičevilnimi odborniki, predsednik zagrebške občine dr. Srkulji, ljubljanski župan dr. Puc in ob. svet. dr. Lukan ter mnogi drugi ugledni zastopniki naših mest. Prvi je govoril predsednik beograjske občine Milan Nešić, ki je pozdravil vse goste, nakar je sporočil pozdrave Pariza zastopnik pariške občine Loraine. Za njim je govoril predsednik buharske občine Dobrescu, posebno živahna pa je bil pozdravljen govor francoskega državnega podtajnika Morineau, za katerim je govoril podpredsednik praške občine dr. Štula. Ob koncu slavnostne seje se je predsednik Milan Nešić zahvalil vse gostom, ker so s svojim posemom poastili Beograd.

Po seji je beograjska občina priredila v hotelu pri »Srbskem kralju« banket za 270 povabljenih gostov, odličnih osebnosti, ki so prisostvovali vsesokolskemu zletu. Na banketu je bila zastopana tudi naša vlada. Prvo zdravico je izrekel predsednik beograjske občine Milan Nešić. Govoril so še predstavniki raznih mest iz naše države in inozemstva, med njimi tudi ljubljanski župan dr. Puc.

Notranjepolitična borba na Poljskem

Levičarske in centrumške stranke zahtevajo spremembo režima — Odgovor vladnih strank

Varšava, 29. junija. Danes dopoldne se je vršil v dvorani starega gledališča kongres levičarskih in centrumskih strank, ki mu je predsedoval vodja poljske stranke »Vizvoljenje« g. Roga. Po govorih in manifestacijah za predsednika seima Daszinskega je kongres sprejel resolucije, ki se v njih zahteva, naj sedanji čim likvidira, da naj se vrnele njegove oblasti in da naj poda predsednik republike ostavko. Po sprejemu teh resolucij je bil n nekateri gu miting. Udeležili so se ga tudi delegati iz notranosti države. Red in mir nista bila kalena. (AA.)

Varšava, 29. junija. Miting levičarskih in centrumskih strank je bil zaključen ob 13. Na mitingu je bilo izraženo, s giasje z re-

Odlikovanje Lužičkih Srbov

Beograd, 29. junija. Nocoj je bilo objavljeno po radiju, da je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom sv. Save III. vrste zastavo lužičko-srbskih Sokolov, s redom sv. Save I. vrste pa delegata francoske vlade Morineau.

Odhod češkoslovaške in rumunske vojske

Beograd, 29. junija. Jutri odpotujejo iz Beograda oddelki češkoslovaške in rumunske vojske.

Beograd, 29. junija. Jutri zvečer odpotuje v Kragujevac delegacija češkoslovaške vojske z voj. ministrom Viškovskim in šefom generalnega štaba Slovinske na čelu, da se pokloni grobovom češkoslovaških vojakov, ki so tamkaj pokopani in ki so bili med svetovno vojno ustreljeni od Avstrijcev.

Golobje pismo noše prispeli na cilj

Beograd, 29. junija. Iz Prage poročajo, da so tjakaj prispeli golobje pismo noše, ki so jih včeraj izpustili na sokolskem štadiumu.

Slovansko štafetno prvenstvo

Beograd, 29. junija. AA. Pri včerajšnjih štafetnih tekih za slovansko prvenstvo so bili doseženi ti-le rezultati:

Štafeta članov 4x100: Prva češkoslovaška sokolska štafeta v 45 sek. 3 pet.; druga poljska sokolska štafeta 46 sek. 1 pet.; tretja jugoslovanska sokolska štafeta 46 sek. 4 pet.; četrta ruska sokolska štafeta 49 sek. — Štafeta članic 4x75: Prva češkoslovaška sokolska štafeta 42 sekund; druga jugoslovanska štafeta 43 sek. 1 pet.; tretja poljska štafeta 45 sekund.

Sokol I

poziva svoje članstvo, da se udeležijo sprejema iz Beograda, se vraščajočih telovadcev in telovadki, ki prispejo v Ljubljano s posebnim vlakom v torek 1. julija t. l. med 11. in 12. uro dopoldne, Zdravo! — Uprava.

Umor italijanskega oficirja v Skadru

Rim, 29. junija. V Skadru je bil v petek ubit neki italijanski oficir. Vest o umoru se je hitro razširila ter izzvala povsod veliko senzacijo. Zrtev atentata je postal italijanski poročnik Cesti, ki je pripadal italijanskim tehničnim četam, stacioniranim v Albaniji, in ki je v petek došel iz kraljevega letovišča v Skadru v vojašnico italijanskih čet. Poleg kraljevega letovišča grde sedaj oficirsko šolo. Dela pri zgradbi in organizaciji šole so bila poverjena poročniku Cesti. Ko je poročnik došel v bližino vojašnice, je skočil naenkrat proti njemu vojak albanske obmejne straže. Začeli so se štirje strel in oficir se je zgrudil mrtev na tla. Atentator je izvršil umor z lastno puško ter so bili vsi štirje strelci na italijanskega oficirja iz neposredne bližine. Morilec je takoj po izvršenem atentatu pobegnil in ga doslej še niso izsledili.

Parlamentarna kriza v Nemčiji

Berlin, 29. junija. Po poročilu listov je Hindenburg pooblastil predsednika državne vlade Brüninga, da sme vdati z zakonskimi dekreti in da po potrebi lahko razpusti parlament. (AA.)

Španija za Briandovo spomenico

Pariz, 29. junija. Ministrstvo za vnaje zadeve je prejel odgovor španske vlade na Briandovo spomenico o federaciji evropskih držav. Španska vlada izjavlja v tem odgovoru, da prisavlja v polnem obsegu Briandov načrt, prisavlja pa pri tem neke majše pridržke, ki se nanašajo na posebno etnično Španije napram južno-ameriškim državam. (AA.)

Velika železniška nesreča

Dunaj, 29. junija. Davi se je pri aspanški železniški postaji Simering dogodila težka železniška nesreča, pri kateri je bilo devet oseb težje ranjenih. Iz še nepojasnjenega vzroka je srednji od treh osebnih voz vlaka skočil s tira ter potegnil s seboj ostala dva. Vozovi so bili napolnjeni zlasti z ženskami. Nastala je panika. Slišali so se kliči na pomoč. Domneva se, da je vzrok nesreče konstrukcijska napaka voza. Rešilni oddelki so takoj prihiteli na pomoč.

Napetost med Francijo in Italijo

Pariz, 29. junija. Francosko-italijanska časopisna kampanja je zavzela tako oster ton, ki bi mogel tudi izven imenovanih držav dati vzrok za resno vznemirjenje. Vnvanji vzrok za to so dali brezdvomno zadnji Mussolinijevi govori in njegove odkrite pretnje proti Franciji.

Krvav spopad s komunisti v New-Yorku

New York, 29. junija. Danes je prišlo do spopada med tukajšnjo policijo in komunisti. Borba je trajala 15 minut. Več oseb je bilo ranjenih. Komunisti so namreč prišli pred generalni konzulat Velike britanije, da manifestirajo proti angleškemu režimu v Indiji. (AA.)

Revolucionarni pokret na Španskem

Pariz, 29. junija. Vesti iz Španije pravijo, da se položaj zaradi prenehanja stavke v Sevilji ni nič izboljšal. Računajo, da se bo revolucionarno gibanje ojačilo. Tudi nenadni izbruh stavke v Malagi je zelo presenetil vlado in oblasti v Sevilji. Računa se z novim razširjenjem stavkovnega gibanja v Kordovi in v Granadi.

Kritičen položaj v Egiptu

London, 29. junija. »Manchester Guardian« poroča, da zasleduje angleška vlada z veliko skrbjo krizi podobni razvoj položaja v Egiptu. Sedanj položaj, ki je v nasprotju z ustavo, bi mogel povzročiti nemire, zaradi katerih bi mogoče bila vlada prisiljena intervenirati za kralja Fuada. Vsaka intervencija angleške vlade v korist kralja Fuada pa bi za nedogleden čas odstranila vsak izgled, da bi se med egiptčanskimi nacionalisti in angleško vlado dosegel sporazum. Angleška vlada je dokler je bilo mogoče, ohranila strogo nevtralnost, kar pa ne izključuje, da bi angleški vrhovni komisar nastopil kot posredovalec med kraljem Fuadom in Mahad pašom.

Prestolonaslednik Peter, stareš na Sokola kraljevine Jugoslavije

Vidovdanska vojaška smotra v Ljubljani

Po cerkvenih obredih se je vršila na vojaškem vežbališču pred komandantom divizije generalom Tripkovičem in oficijelnimi zastopniki oblasti imponantna vojaška smotra celokupne ljubljanske garnizije

Eka najučinkovitejših, a žal od občinstva premalo opazanih manifestacij Vidovega dne je bila vojaška smotra na vojaškem vežbališču pri D. M. v polju, kjer se je ob 8. zbrala cela ljubljanska garnizija s komandantom divizije generalom Savo Tripkovičem na čelu. Poleg večjega števila rezervnih oficijev so prisostvovali cerkvenim obredom in vojaški paradi tudi zastopniki oblasti z banom izž. Sernecom in podbanom dr. Pirkmajerjem na čelu. Navzoči so bili med drugimi magistratni svetnik g. Zarnik v zastopstvu odsotnega župana rektor univerze dr. Šerko s prof. dr. Vidmarjem, celokupni konzularni zbor, zastopniki raznih drugih oblasti, starosta Jugoslovenske gasilske zveze Josip Turk in drugi. Prišlo je tudi nekaj občinstva in to iz preprostih stojev, dočim zastopnikov naše meščanstva žal ni bilo. Ko so opravili pravoslavni, katoliški in muslimanski svečeni cerkvene obrede, je komandant divizije general Tripkovič pregledal vse čete, ki so se nato razvrstile k defileju, dočim je bila oficijelnim gostom prirejena mala zakuska, med katero je pozdravil general Tripkovič vse oficijelne predstavnike in se jim zahvalil za udeležbo.

Kato je sledila imponantna parada cele garnizije. Navzoče občinstvo je z največjim zanimanjem motrilo strunne čete in je imelo priliko prepričati se, da naša vojska po pravici uživa glas najboljših vojsk. Posebno pozornost je vzbujal kolearski bataljon, ki je v četverostopih naglo, a kljub neugodnemu terenu dobro izravnano privozil mimo vojaških dostojanstvenikov in oficijelnih zastopnikov. Prav tako pa so se seveda izkazali pešadija in naši vrli topničarji, a tudi bolničarji niso prav nič zaostajali. Vojaška parada, ki jo je vodil general Popović, je pokazala, da se v naših vojašnicah pridno dela in vzgaja krepak

rod, na katerega se domovina lahko zanaša. Po končani paradi so se čete vrstile v vojašnice, kjer so se nato vršile interje zabave vojaštva, popoldne pa so imele vse edince prosto.

Divizijski general Sava Tripković

Vidov dan v Varšavi

Varšava, 29. junija. Povodom večerajšnjega jugoslovenskega narodnega praznika je klub parlamentarnih poročevalcev sklical sestanek poljsko-jugoslovenskih novinarjev. Jugoslovenski kulturni delegat prof. Julije Benešić je predaval na sestanku o zgodovini in ustanovitvi jugoslov. države. (AA.)

Zmaga bolivijskih revolucionarjev

Nova revolucionarna vlada, v kateri je tudi zastopnik študentov — Usoda bivših veljakov

Buenos Aires, 29. junija. Kakor poročajo iz La Paza, je general Blanco Galindo porazil čete generala Kundta ter zasedel La Paz. Uporniki zasedajo vsa mesta. Nadaljnja poročila pravijo, da so revolucionarji v Boliviji dosegli popolno zmago ter da so povsodi gospodarji položaja. Iz vrst častnikov revolucionarne vojske je bila sestavljena provizorna vlada, v kateri so polkovniki Pando, Lanza in Bilbao, general Galindo in podpolkovnika Quint in Osorin. Zaradi odlične vloge, ki so jo igrali študentje pri revoluciji, je bil poklican v vlado tudi zastopnik študentov.

Poročila o usodi predsednika Silesa

in bivšega nemškega generala ter poveljnika šefa generalnega štaba bolivijske vojske Kundta so zelo različna. Po eni verziji sta bila oba ujeta, po drugi pa je bil general Kundt ubit, predsednik Siles pa da je pobegnil na braziljsko ozemlje. Nova vlada je baje izpustila vse politične obsojence. Sedaj vlada popoln red in mir. Oddanih je bilo le nekaj strelav proti stanovanjem članov bivše vlade.

Buenos Aires, 29. junija. Po vestih iz ustaških krogov je bil umorjen v El Pasu bivši nemški general Kuntze, glavni poveljnik vladnih čet. (AA.)

Stalin o mednarodnem položaju

Haaški sporazum smatra za imperijalističen diktat, ki bo povzročil še mnogo gorja

Moskva, 29. junija. Poročilo Stalina strankinemu zboru naglašja med drugim:

Nasprotstva med zmagovitimi in premaganimi državami se poostrojuje. Čudne odnose med zmagovitimi državami in Nemčijo si moremo predstavljati kot piramido, na kateri kraljujejo Ameriko, Francija, Anglija itd. z Youngovim načrtom v rokah z napisom »plačaj!«, dočim je Nemčija popolnoma na tleh, izmučena od napora, da bi plačala diktirane milijardne tribute. To je locarnski duh. Brezsmiselno bi bilo verjeti, da bo mogla Nemčija prihodnjih

deset let plačati 20 milijard mark brez vsakih socialnih ali gospodarskih pretresljajev. Nemški in francoski politiki naj le pokažejo, da verujejo v ta čudež. Mi boljševiki ne verujemo v čudeže.

Tudi odnosi med imperialističnimi državami in kolonijalno neodvisnimi državami se poostrojuje. Neodvisna Kitajska je že razdeljena na interesne sfere. Izmišljena verzija, da so nameščenci ruskih poslaništev na Kitajskem krivi na kršitvi miru in reda na Kitajskem, je doživela končnoveljavno fiasko. Še dalj časa ni niti na Južnem niti na Srednjem Kitajskem ruskih po-

Zadnjim velikim dirkam na Angleškem

so prisostvovala dame v modernih dolgih oblečilih. Nenaдна ploha pa je povzročila veliko paniko in vse je drvelo pod streho. Pri tem so bile dolge obleke popolnoma uničene in v modnih krogih računajo z brezpozojnim povratkom kratkih kril.

slaništev, pač pa so tam japonska, angleška, nemška, ameriška in druga poslaništva. Tam so tudi angleški, japonski in nemški svetovalci pri kitajskih generalih in pri vojnih oborožitvah. Namestu mira in reda je sedaj na Južnem in Srednjem Kitajskem izbruhnila nesrečna vojna med generali, ki jo financirajo evropske države in Amerika. Kitajsko delovno ljudstvo je odgovorilo na izgrede imperialistov z ustanovitvijo sovjetov in rdeče vojske. Govori se, da se je tamkaj že ustanovila sovjetska vlada. Ni dvoma, da morajo le sovjeti rešiti Kitajsko od ropada.

Bata zgradi v Beogradu tovarno

Beograd, 29. junija. Brat tovarnarja Bat'a je danes izjavil novinarjem, da bo njegov brat Bat'a zgradil v Beogradu veliko tovarno čevljev.

Po izpraznitvi Porenja

Pariz, 29. junija. Nocojšnji »Temps« poroča o izpraznitvi Porenja in pravi med drugim, da bi bilo težko najti nepristransko osebo, ki v predčasni izpraznitvi Porenja ne vidi plemenitega dejanja napram nemškemu narodu. Ta izpraznitev pa ima samo tedaj pomen, če bo omogočila zblizanje in medsebojno zaupanje v Evropi. Na nemškem narodu je sedaj, da opraviči to zaupanje. (AA.)

Posvetovanja Macdonalda o indijskem problemu

London, 29. junija. AA. Včeraj se je stal ministriški predsednik Macdonald v spremstvu tajnika za Indijo Wedgewooda Benna z bivšim ministriškim predsednikom Baldwinom, sirom Austrom Chamberlainom, z liberalnim voditeljem Lloydom Georgeom in lordom Readingom. Razpravljali so o poročilu indijske ustavne komisije in o nadaljnjih korakih za rešitev tega vprašanja v Indiji in v Angliji.

Bojkotno gibanje v Indiji še vedno narašča

London, 29. junija. g. Nacionalisti v Bombayju so pripravili velik bojkotni teden, ki bo pričel v ponedeljek. Vse indijske tvrdke so bile pozvane, naj ukinejo svoje zveze z angleškimi bankami. Izdala se je splošna prepoved nošenja oblek, ki so napravljene iz inozemskega blaga. Odpor proti Simonovemu poročilu raste od dne do dne.

Madžarsko inozemsko posojilo

Budimpešta, 29. junija. s Poslanska zbornica je danes v splošnem in v podrobnejših sprejela zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da najame amortizacijsko posojilo v višini 5 milijonov pengőjev in dalje, da najame kratkoročno posojilo, s katerim se bo krilo imenovano amortizacijsko posojilo.

Dr. Marinković v Bukureštu

Beograd, 29. junija. Vnani minister dr. Marinković je odpotoval iz Strbskega Pleša v Bukurešt.

Novi rektor beogradske univerze Beograd, 29. junija. Za rektorja beogradske univerze je prof. dr. Vukobratović, ki ga je izvolila profesorja tehnične fakultete prof. Vladimirja Mitrovića.

Francoska uprava v Siriji

Ženeva, 29. junija. Komisija Društva narodov za mandate je vzela na znanje poročilo o francoski upravi v Siriji ter potrdila ustavne statute, ki so bili pravkar razglašeni v tej francoski koloniji. (AA.)

Radiotelefonski promet med Francijo in Marokom

Pariz, 29. junija. Včeraj je bil odprt radio-telefonski poštni promet med Francijo in Marokom. (AA.)

Letalska šola v Parizu

Pariz, 29. junija. Minister za letalstvo Laureat Eynac je položil temeljni kamen za letalsko šolo. (AA.)

Novi rumunski poslanik v Parizu Bukarešta, 29. junija. AA. Rador poroča: Službene novine priobčilejo ukaz o imenovanju narodnega poslanca Dina Ceziana za poslanika Rumunije v Parizu.

Karlović aretiran na Dunaju Dunaj, 29. junija. Korbiro poroča: Dunajsko redarstvo je prijelo Vladimirja Karlovića, ki ga išče beogradska policija zaradi tatvine 25.000 Din. (AA.)

Zakaj nisem kupil avtomobila

Ogledal sem si čeden samodreč 40 HP. »Koliko napravi vaš avtomobilček na uro?« — »80 km prav lahko,« mi veli prodajalec. Vzel sem papir in svinčnik in pričel računati. Konj izlaska napravi 12 km na uro, koliko pa 40 konj? To je $12 \times 40 = 480$. Rekel sem trgovcu: »Vaš voz bi moral voziti 480 km na uro!« Možak se je zasmel in se mi rogal. Jaz pa zopet svinčnik v roki in računim: Ako 12 km prevozi v uri en konj, koliko konj bo treba za 80 km? To je $80 : 12 = 6\frac{2}{3}$. Dejal sem mu: »Vaš voziček 40 konjskih sil je prav zaprav samo za $6\frac{2}{3}$ konjskih sil.« Možak je norce brl z menoj. Tedaj pa sem ga vprašal: »Koliko ljudi more peljati po vaši sodbi konj, da se preveč ne upeja?« — »Deset.« — »Dobro,« sem pritegnil. »Vzajem vaše število. In računam: ako more konj vleči 10 ljudi, mora 40 konj zmoci 40 x 10, to je 400 ljudi. Ali more vaš avto za 40 konjskih sil peljati 400 ljudi?« Možak se mi je kruto posmehal. Kupil pa si nisem samodreč, ki mu moj prijatelj iz Crne gore pravi: Tomo Milov, neki drugi iz Poljske pa: samodreč naš Bartel pa: voz samokret. Da sem si ga nabavil, bi se naš trgovec gotovo na skrivnem posmehal. Kaj si hočeš? Bomo pa peš avtovali ali pa s tramvajem, ki je avtomobil državnih uradnikov.

Zopet nova žrtev Save

Na Vidov dan je utonil pri kopanju tridesetletni mož in družinski oče Andrej Otrin iz Zgornje Šiške

Ljubljana, 29. junija.

Kopalna sezona niti še ni na višku, vendar se zgodi skoro vsak dan kaka nesreča. Sava v bližini Ljubljane je terjala pred kratkim svojo prvo žrtev Franciško Kladnikovo, ki jo je pobrala v Lazah, pred nekaj dnevi je zadušila mlado, upalno življenje mlademu akademiku Urošu Turku, predvečerajšnjim pa je pokopala v svojih valovih že tretjo žrtev.

Kopalci na Štirnovem kopalisku na Jezici so na Vidovdan veselo brodili po bistri Savi, poležavali po mivki, se igrali z ugo ali posedali po stolič ob mizah. Okrog 15. pa so se nenadoma začuli klici: »Utopljenca imajo na otoku!« Kakor bi trenil, se je dvignilo vse s stolov in iz mivke in drvelo k vodi. Na peščenem otoku sredi Save se je med tem že zbrala večja gruča mlajših kopalcev, ki so obstopili utopljenca, ki ga je malo poprej povlekel iz struge ob levi strani neki kopalčar, ki je tam za zabavo lovil ribe na trnek. Ribič je pripovedoval, da je dobre črti ure poprej nenadoma ugledal valiti se po dnu Save neko belo stvar. Meneč, da se potaplja kak kopalčar nalašč, se sprva ni zmenil, ker pa človek v vodi ni hotel priti na površje, je jel slutiti nesrečo. Stopil je s svojega mesta globlje v strugo in potegnil na breg — utopljenca.

Utopljenec je bil oblečen v dolge spodnje hlače in na sprva mislili, da je kak dolavec, ki si je domov grede zaželel kopelji v hladni vodi, ki ga je pa zajela in vzela s seboj. Pozneje so se pojavili med

kopalci zopet drugi, ki so vedeli povedati, da se je utopil na Brodu pod Šmarno goro neki Šiškar, nihče pa ni znal povedati, kdo bi bil ta. O utopljenku, ki je ležal na peščenem otoku poldrugo uro, so sporočili kopalci orožnikom, ki so nato ukrenili, da je prišel ponj voz, nakar so ga položili v krsto ter ga odpeljali na kopalnišče pri cerkvi sv. Jurija v Stožicah. Pozneje se je zvedelo, da je utopljenec res Šiškar, in sicer 30letni Andrej Otrin, prekupevalec z živino, stanujoč v Zg. Šiški 82. Že v petek zvečer so namreč našli na bregu Save v Klečah več kosov obleke in kolo. Iz dokumenta, ki je bil v listnici v obleki, so ugotovili, da pripadatelja obkleta ter kolo Otrin, ki so ga pogrešali. O nesreči so poročali Otrinovi ženi, ki je da nesveta potra spoznala v utopljenku, ležčem sedaj v krsti v mrtvašnici na Stožicah, svojega moža Andreja.

Otrin se je, kakor pripovedujejo domačini v Klečah, pripeljal do Save s kolesom, nakar je najbrž ves razgret skočil v vodo, preden se je primerno shladil. V vodi, ki je tam precej globoka in deroča, pa ga je pograbil krč, nakar ga je voda pokopala pod seboj.

Nesrečni Otrin je oče treh malih otrok, četrti pa je na potu. Nesrečna usoda mladega moža, ki je bil znan kot zelo priden in skrben družinski oče ter priznan tudi v svojih poslih kot poštenjak, je globoko ganila vse, ki so ga poznali, zlasti pa ljudje v Zg. Šiški, ki bridko obžalujejo nesrečno družino.

Vročina v Beogradu

Beograd je bil že v soboto na prvem mestu glede vročine med vsemi kraji naše kraljevine. Vročina je dosegla 36 stopinj Celzija.

Posledice te velike vročine se se kazale na vseh straneh. Največ pa je od vročine tipela občinska ambulanca za pomoč in reševanje. Ta postaja je imela ves dan polne roke dela in so njeni avtomobili švigali neprestano sem in tja, ker so neprestano iz vseh okrajev prihajale vesti, da se je ta ali oni zaradi onemoglosti in vročine zgrudil na ulici.

K sreči pa so vsi primeri bili lažje narave. Onemoglim in udarjenim: od solčarice je bila na licu mesta dana pomoč in so potem večino lahko odpremili v domačo oskrbo. Silna vročina je posebno delovala na žene in dekleta ter je bilo le malo moških, ki so bili deležni pomoči od rešilnega oddelka. V soboto zvečer se je vsula sicer nad Beogradom tujica, ki pa je bila kratkotrajna in ni ohladila niti razgretih ulic.

Pobeg razočaranega birmanca

Sora, 29. junija.

Ze od binškočnega ponedeljka pogrešajo v Duplah pri Trzinu 12letnega pastirja Josipa Kreka, ki je bil uslužben pri posestniku Antozu Rakovcu v Duplah pri Trzinu. Fant je bil ob praznikih pri svoji materi v Sori, namenjen, da bo v nedeljo opravil birmo v Ljubljani. Zadnji čas pa mu je bilo sporočeno, da je bota zadržan, in da se ne bo mogel udeležiti birme. Fant je še drugi dan ostal pri svoji materi, proti večeru pa se je odpravil na kolodvor, češ, da se vrne nazaj k svojemu gospodarju.

Fanta pa od tega dne niso videli niti mati, niti gospodarjevi. Vsi, ki ga poznajo, domnevajo, da si je napravil nekaj nepremišljenega, ker je že večkrat popreje pripovedoval, da hoče na vsak način k birmi in da si bo poiskal drugega gospodarja, če se mu tokrat birma ne bi posrečila.

Fant je širokega, okroglega obraza in je imel na dan, ko je izginil, na sebi nekoliko prevelik suknič modre barve, siv klo-

Neprijeten dogodek v zagrebškem kopalisku

Zelo neprijetna zgodba se je pripetila v Zagrebu v savskem kopalisku trgovcu Matji P. iz Sremske Mitrovice. Po svojih poslih je prišel v Zagreb. Ko je kupčije zaključil, se je hotel od neznosne vročine malo osvježiti v savskih valovih. Ker pa je mu je bilo žal, da bi plačal tri dinarje vstopnine v kopalnišče, je odšel na nasprotno obrežje, se tam sčel, skril obleko pod nek grm in spaval preko Save v kopalnišče. Tam se je prav dobro zabaval in čisto pozabil na svojo obleko. Proti večeru se je odpravil domov. Spaval je nazaj preko Save, toda na največje presenečenje svoje obleke ni več našel. V času, ko se je trgovec zabaval v kopalnišču, mu je obleko odnesel neznan uzmov. Da je bila smola še večja, je tat seveda odnesel tudi listnico z večjim zneskom, tako da je ostal trgovec ne samo brez obleke, marveč tudi brez denarja. Vrnil se je nazaj v kopalnišče in tam prosil, naj bi mu posodili kako obleko, da bi mogel priti vsaj v mesto do svojega hotela. Seveda pa v kopalnišču nimajo na zalogi starih oblek. Še le po dolgem posvetovanju in tiskanju so našli etar damski plašč, ki je bil pred leti pozabljen v kopalnišču. Odet v ta plašč se je moral okrađeni trgovec v samih kopalnih hlačah podati v mesto, kjer je naravno vzbujal veliko pozornost. Moral je ves naslednji dan presedeti v hotelu in čakati, dokler mu z doma niso poslali obleko in denar.

Smrtna kosa

V Ljubljani je ugrabila smrt g. Lavoslava Kampiuta, poštnega tajnika v pokouju, in g. Antona Adlerja, poštnega poduradnika v pokouju. Pogreb prvega bo danes ob 16., drugega pa ob 17. na kopalnišču pri Sv. Križu. — V Kandiji pri Novem mestu je podlegla težki bolezni ga. Fani Ropasova, posestnica in vdova hranilničnega tajnika. Pokopana bo danes ob 17. na smihel. kopalnišču. Pokojnina blag spomin in rodbinam naše iskreno sožalje!

Sportni „Ponedeljek“

Dunajski Slovan v Ljubljani

Po hudem sobotnem porazu 1:5 doseže Ilirija na normalnem terenu v nedeljo časten neodločen rezultat 2:2 — Maribor porazi Celje — Gostovanje madžarskih nogometašev na Hrvaškem — V Beogradu je nogomet zaradi sokolskih svečanosti počival — Zanimiv ping pong turnir Ilirije — Naši košarski so že pridno na delu

Prvi dan

Slovan (Dunaj) : Ilirija 5:1 (1:0)

SK Ilirija je hotela porabiti zadnji termin pred pričetkom državnega prvenstva, da da svojim igračem priliko, da se v tekmi z dunajskim profesionalnim moštvom pripravijo za dve teži borbi, ki jih čakata v eliminacijskih tekмах z zagrebško Concordijo. Poleg tega je hotela ljubljanskemu sportnemu občinstvu nuditi lep sportni užitek, da vidi igranje dunajskega Slovana, ki je letos zopet prišel v I. razred dunajske profesionalne lige. Niti eno, niti drugo se ni vsaj pri sobotni tekmi ni posrečilo. Toda to ni bila krivda Ilirije. Nekoliko pred pričetkom tekme je močan naliiv izpremenil igrišče v celo vrsto mlakuž, ki so seveda onemogočile vsako lepo igranje, pri kateri bi poedini igrači in moštvi kot celoti pokazali svoje zmoglosti.

Govoriti o kakih regularni igri, zlasti v prvem polčasu, je izključeno. To ni bila medsebojna borba dveh moštev, temveč borba poedincev z mlakužami. O kakih kombinacijah sploh ni bilo govora. Zogla je obšla večina tam, kjer je nihče ni pričakoval. Pri tem pa sta obe moštvi v prvem polčasu delali to napako, da sta zamažila svoja krila v napadu, ki so imela za najboljši teren ter bi se najbolje mogla doseči kak uspeh. V drugem polčasu, ko se je voda vsaj nekoliko odtekla, je postala igra s sportnega stališča nekoliko zanimivejša in se je zaradi tega tudi opazila premoč dunajskih profesionalcev.

Moštvi sta se s sodniku z. Deržaju javili v naslednjih postavah:
Slovan : Steindl—Jelenc, Kurka—Pröhm, Keckeis, Radaković—Henzl, Ruzička, Janoušek, Schery, Reiter.
Ilirija : Kreč—Berglez, Strehovec—Lado, Dekleva, Miroslav—Jec, Nace, Knežević, Doberlet, Pleifer.

Oceniti igranje in zmoglosti moštev v prvem polčasu bi bilo neizmerno. Opazilo se je sicer v gotovi meri, da so Dunajčani tehnično boljši, toda premoč enega ali drugega moštva je diktirala zoga, odnosa voda.

Drugi polčas je nudil nekoliko drugo sliko. Videla se je očitna premoč Slovana, ki je skoraj vedno diktiral tempo. Taktično in tehnično so nadzorovali nasprotniki, Janoušek, dobro podpiran od leve zvezke Scheryja, je lepo vodil napad. Krili sta hitri in dobro izkoristila vsako ugodno situacijo, zlasti desno. Halji so bili dobra podpora napadu ter so tudi pomagali branilcem. Vratar Steindl je mnogokrat bravurozno lovil nevarne zoge.

Pri Iliriji je bil najslabši del moštva krilski vrsta, čeprav se je Dekleva zelo trudil. To pot je zelo odgovodal Lado. Skoraj za nilo spoznati, V napadu je bil najslabši Doberlet. Njegov egoizem je povzročil marsikatero lepo situacijo. Zaradi njega tudi izborni Pleifer ni mogel razviti zmoglosti, pokazal pa je, da je izvrsten igralec. Kneževića je zelo oviral slab teren. Nace izredno priden in celo korajžen, Jec, nada Ilirijanskih »drukarjev«, je bil po krivdi drugih premalo zaposlen. Kar je dobil posla, je opravil dobro. Branilca sta taktično napravila precej napak. Slab pa je bil vratar Kreč, ki je precej zakrivil težki poraz Ilirije.

Kratek potek igre: V prvem polčasu brezplodna borba z vodo, ki je med obema moštvoma zaradi komičnih situacij precej smejala. V 28. minuti doseže Janoušek vodstvo za Slovana.

V drugem polčasu zabije Jec v 5. minuti iz off side pozicije edini gol za Ilirijo. Sedaj pričena napad Slovana forsirati svoje desno krilo, kar mu tudi prinese na lepem centrilih Henzla dva gola, in sicer v 14. in 15. minuti. Oba gola je zabila leva zvezka Schery, v 26. minuti teže desno krilo Slovana sam proti голу. Kreč pričakuje strel na gol, toda Henz odde proti sredi in Schery zabije iz neposredne bližine 4. gol za goste ter doseže s tem hat trick. V 30. minuti se posreči desni zvezki Ruzički zaradi zbehanosti domače obrambe zabiti 5. in zadnji gol.

Sodji je z. Deržaj, ki je v gotovih primerih oskodoval goste.

Publiko ni bilo mnogo. Marsikateri je zadržala ploha, ki se je vili ravno pred pričetkom tekme.

Drugi dan

Ilirija : Slovan (Dunaj) 2:2 (2:0)

Repriza prijateljske tekme z dunajskim Slovanom, ki se je vršila na bistveno drugačih tleh, je prinesla Iliriji časten uspeh. Rezultat sam je vsekakor zaslužen in po igri ne bi presenetilo, če bi bila Ilirija napravila zmago, ki jo je imela skoraj do druge polovice drugega polčasa sigurno v rokah. Igra v ostalem ni nudila velikega nogometa; moštvi sta operirali s precej primitivnimi, od časa do časa nekoliko preostri sredstvi.

Slovan je nastopil z izjemo Scheryja, ki je bil v soboto poškodovan na kolenu, v nespremenjeni postavi: Radaković je zavzel mesto leve zvezke, dočim je vsočil kot levi krilec Manž. Moštvo je v celoti napravilo vsi rutinirane enajstostre, ki ima za seboj temeljito dunajsko šolo. Vsi nje ni deli se dobro izpolnjujejo in skoraj ne gre hvaliti kogarkoli pred ostalimi. Med vsemi je bilo kljub temu opaziti nadvse poštvovalnega Janouška, ki je po odmoru igral kot desni krilec in posebno po izključitvi desne zvezke opravil ogromno delo. Gostje so menda zaradi moralnega minusa — odšli so z 0:2 v parvi — uporabljali nekoliko preostro igro in se tudi napram sodniku niso vedli vzdrževati. Mestoma je bilo mnogo pričkanja, ki prvorazrednega dunajskega kluba ni bilo vredno. Kakor rečeno, o kakšni ekskluzivski igri v tej

tekmi ne more biti govora. Z enostavnimi sredstvi do edinega cilja — gola — Ilirija, ki je nastopila v postavi: Boris—Janez, Berglez—Volkar, Milan, Miro—Jec, Unterreiter, Knežević, Oman, Doberlet, je v celoti zadovoljila. Tudi njena igra ni bila na posebni višini in je posebno v ofenzivi kazala mnogo defektov. Pohvalno je treba omeniti poštvovalnost, s katero so vsi do zadnjega opravljali svoj posel. V napadu sta se odlikovala Jec na krilu s prodornostjo, Oman v zvezi s pregledom in poštvovalnostjo ter Knežević s produrnostjo. Oba strelca golov. Unterreiter in Doberlet, sta bila kljub številnemu uspehu videti s šibkih strani in bo morala Ilirija posebno glede prevzga resno premišljati, ali za bo postavila v boji za državno prvenstvo. Doberlet spada za to tekmo vsekakor v zvezo. V krilski vrsti je bil odlični Miro in prav dober tudi Milan v sredini, dočim je bil Volkar taktično slab in preostar. Obramba je ostala v stari formi, vendar se zdi, da Berlez nekaj dopušča. Za prihodnjo nedeljo bi tega ne bilo želeli. Borisa je spremljala — kakor vsa — redka sreča.

Potek igre.

Po dveh neizbranih kotih nastane želje v 7. min. prva nevarna situacija za I. ki pa odide mimo droza. Igra se enostavno, mirno in odprto, Ilirija nekoliko podrejen, vendar odlično v ofenzivi, in defenzivi. Slovan zgubi par šans in Ilirija je večkrat na drugi strani. V 35. minuti uide Doberlet, »centrira« in Unter ujam z glavo ter krasno plasira 1:0 za I. Z 4 min. pozneje dobi Doberlet predložek Kneževića, ki ga neubranljivo zabije 2:0 za I. 4. kot proti I. se ne strelja, ker žvižga sodnik polčas.

Po odmoru je slika dobrih 30 minut nespremenjena. Tempo je nekoliko ostreši in sem in tja je videti karambole. Sodnik izključno desno zvezo: Slovan zbore vse sile in prevzame vodstvo. Že v 23. min. najde iz gneče prvič in dve minuti kasneje drugič pot v mrežo. 2:2. Slovan igra še lažje in hoče — zmago. Obramba ima mnogo posla. Sporadični begi Ilirijanskih napadalcev nimajo uspeha. Tako konča tudi lep Doberletov solo tik pred koncem, ki bi bil lahko prinesel zmago. Koli 5:5.

Tekmo je v splošnem dobro sodil z. Pevalak; imel je zaradi ugovorov gostov precej opraviti z disciplinskim poglavjem v pravilih. Obisk je bil precej boljši od sobotnega, vendar pa najbrže ni izpolnil pričakovanih prireditev, ki daje vsakemu moštvu kot pripravu za važni nedeljski nastop res dobre nasprotne. Škoda, da naša nogometna publika tega razumevanja ne podpira kakor bi bilo treba!

Ostale nogometne tekme

Celje: Celje-Trbovlje 6:1. Celje-Maribor 2:1 (1:1).
Zagreb: Prvi dan: Bockay—Gradianski 3:2 (2:1), drugi dan: Bockay—Hašk 0:0.
Osijek: Baetya—Slavija (Osijek) 5:0 (3:0).
Baden: Zagradna Madžarska: Niže Avstrijska 4:2 (0:0).

Ping pong

Table tenis turnir za prvenstvo SK Ilirije

Od 13. t. m. dalje je vršilo v kopališču SK Ilirije prvenstvo v ping-pongu. Tablenis sekcijo SK Ilirije je temeljito preure. dil g. Deneš in zbral najboljša moči, ki bo do letos zastopale Ljubljano na večjih med-mestnih in mednarodnih nastopih. Kljub vremenskim neprilicam so igralci pokazali velik napredek in je bila slaherna igra za gledalca kakor za igrača zelo napeta, najbolj seveda partije prvoplasiranih. Ker pa se znanje prvoplasiranih v kopališču ni dalo določiti, bo določil prvaka šele ožji turnir, ki se vrši v torek, ob 20. uri v beli dvorani hotela Union. Širšega turnirja se je udeležilo 15 gospodov, izmed katerih se je udeležilo šest v močno ekipo. Pogrešali smo Trea in Sivica, ki bi gotovo izpremenila rezultate.

Izidi so bili: 1. Geržinič Leo in Dečman Tone 13 točk od dospegljivih 14, seti 25:7, 25:5; 2. Grünfeld Janez 12 točk, seti 25:5; 3. Deneš Artur 11 točk, seti 23:7; 4. Gosak Zdravko in Lokovešek Mirko 9 točk, seti 23:12, 23:17. Ta šestorica tvori novo ekipo SK Ilirije.

Dalje so se plasirali: 5. Grünfeld F. 7 točk; 6. Payer L. 6 točk; 7. Grünfeld L. 5 točk; 8. Banko Janez 4 točke; 9. Pogrešali Lahajmar 3 točke; 10. Adamič, Kraigher 2 točki.

Damsko prvenstvo se bo vršilo v torek skupaj z ožjim turnirjem v Unionu. Turnir je odlično vodil g. Deneš.

Kolesarstvo

Kolesarska handicap dirka Grosuplje—Ljubljana

Triglavske kolesarske pododbor je priredil večerji veliko kolesarsko handicap dirko na progi Ljubljana — Grosuplje — Krka — Stična — Grosuplje — Ljubljana na km 72. — Prijavilo so se dirkači 8 klubov, včlanjenih v Triglavskem pododboru. Presentil je s sigurno zmago dirkač g. Poličar kolesarske sekcije S. K. Bratstvo, Jesenice, s predjugo 13 minut, zaradi česar mal-vozačem Valantu, Denešu in Oblaku kljub velikemu naporu ni bilo moč goče Poličarja dohiti ter je poslednji zmagal v času 2 ur 24 minut 59,4 sek., torej za 8 min. 38 sek. za najboljšim časom, katerega je dosegel Iv. Valant v 2 urah 16 min. 21 sek. Valant je dosegel kljub slabi, hriboviti cesti povprečno hitrost 31 km 764 m na uro, kar znači velik napredek in rekorden čas za cestne dirke.

Postava starta je bila naslednja: novinci: Boncelj, Probojčević, Auru in Kešič,

predjugo 17 minut; Sme Ivan, Sme Franc, Hribar, Grošelj, Zdravčič po 15 minut, Krizman Anton, Gregorič in Poličar po 13 minut, Dežman, Kokal po 12 minut; Krizman Ivan, Redenšek po 8 minut, Jager in Zgur po 6 minut, Valant Ivan, Deneš in Oblak so startali kot mal-vozači.

Glavni rezultati so bili naslednji: 1. Poličar (SK Bratstvo, Jesenice) 2 uri 24 min. 59,4 sek. 2. Jager (Velociped, baon) 2 uri 20 min. 25,8 sek. 3. Zgur (Mot. kol. Ilirija) 2 uri 21 min. 10,4 sek. 4. Gregorič (SK Disk, Domžale) 2 uri 21 min. 29,4 sek. 5. Valant (M. kol. Ilirija) 2 uri 16 min. 21,2 sek. 6. Oblak (Velociped, baon) 2 uri 19 min. 0,8 sek. 7. Deneš Velociped, baon) 2 uri 19 min. 1,2 sek. 8. Kešič (Mot. kol. Ilirija) 2 uri 38 min. 57,6 sek. 9. Sme (SK Disk, Domžale) 2 uri 28 min. 29,4 sek. 5. Valant (M.

Felberjev otok ali

Mariborski Lido

Vsako mesto in vsak kraj imata različne razvojne štadije, ki se izražajo bodisi v higijskem ali socialnem, kulturnem ali gospodarskem oziru kot pomembnem napredek in ki utegnejo bistveno izpremeniti zunanjo in notranjo sliko kraja. S tega stališča moremo razločevati glede Maribora v zadnjih desetletjih štiri razdobja, in sicer prvi priključitev našega mesta občemu železniškemu, brzojavnemu in telefonskemu prometu, drugi napeljava vodnega, plinskega in električnega voda v področje mesta, tretji ureditev rednega avtomobilskega prometa v mestu in nazven in četrti preureditev do sedaj zapuščenega Felberjevega otoka v veliko in moderno javno kopališče.

Mesto Maribor je bilo po svoji lepi okolici, po raznih blizu ležečih izletnih točkah in po svoji zaščiteni legi proti severnim, vzhodnim in zahodnim vetrovom in s tem spojenim ugodnim podnebjem že za bivše Avstrije znano da-leč preko štajerskih deželnih mej in se je v tem pogledu mnogokrat primerjalo s slavnim letoviščem Meranom.

Razen tega je bil Maribor v predvojni dobi zaradi cenenejšega življenja priljubljeno pribežališče upokojenecem in osebam, potrebnim okrepitve. Kljub tem ugodnim razmerjem in gospodarskim razmeram pa se je v našem mestu čutil nedostatek: pomanjkanje primerne javne kopališča. Drava kot izrazita ledeniška reka, s svojimi visokimi in strmimi bregovi je mnogo premrzla in prederočna, da bi se dalo v bližini mesta ob njenem nabrežju ustvariti vsem modernim zahtevam ustrežajoče kopališče. Ta nedostatek je tudi bil kriv, da je mesto Maribor kljub svojim naravnim predstvom zavzemalo med ostalimi mesti le podrejen vlog.

Težave glede oživitvorenja rečnega kopališča so delale mestnim očetom že mnogo let težke glavice in marsikatero posvetovanje v krogu prejšnjih občinskih svetov poteklo brezuspešno. Šele sedanjemu občinskemu svetu z g. dr. Alojzijem Juvanom kot županom in dr. Franiem Lipoldom kot podžupanom se je posrečilo z energično kretnjo presekat tla gordijski voz, in sicer z nakupom nad mestom ležega Felberjevega otoka in tam zgraditi vzorno, vsem higijskim, tehničnim in estetskim zahtevam odgovarjajoče kopališče.

Kopališče sestoji iz dveh bazenov za plavaje in neplavaje in iz malega plitkega bazena za majhne otroke (Planschbecken). Na južni strani bazenov je prostrana peščena obala, na severni strani pa prostorna, okusno izdelana lesena zgradba s kabinami, s prosori za omarice, kakor tudi restavracija in prostorna razgledna tribuna.

Celo kopališče, obdano z visokim drevjem, nudi lep razgled na Pohorje in je tako zunanje kakor tudi notranje v taki harmoniji z okolico, da prenese vsako, še tako strogo kritiko in mora zadovoljiti vsak še tako razvajen okus.

Splošno priznanje zaslužijo tudi most preko levega rečnega rokava in široka dovozna cesta s solnčno potjo, ki je ob dravskem obrežju do velikega ojnika državne ceste na novo skupaj izpeljana. Otok sam leži med strmimi bregovi Drave in je zaradi tega izredno zaščiten pred ohlajajočimi vetrovi. Zrak na otoku se mora označiti kot posebno dober in zdrav, in sicer tako glede bližnje pohorskih gozdov kakor glede osvežujočega hlajenja po njimo tekoči reki in končujo zaradi solnčnih žarkov, katerim je otok izpostavljen od ranega jutra do poznega večera. Navedena predstava podeljuje novemu kopališču važno vlogo za povzdig zdravja mariborskega prebivalstva in za pospeševanje tujškega prometa. Naprava naj ne služi le negi vodnega sporta, marveč naj bo vir moči za utrjene in okrepitve potrebne meščane in tuje. Z oživitvorenjem takega zdravstvenega vira pa je omogočeno tudi zdravniškim in raznim zdravstvenim zavodom ter ustanovam za človeško blaginjo, da odredijo celodnevne, prostoračne, s kopanjem spojene kure svojim okrepitve potrebnim in slabotnim bolnikom ter jih hkratu obdrže pod trajnim zdravniškim nadzorstvom. Pričakovati je, da bo Mariborski Lido središče še za razne druge, bodoče zdravstvene naprave. Kajti mariborska občina se ne bo mogla odtegniti raz-

vič (SK Disk Domžale) 2 uri 37 min. 34,8 sek.

Nekateri so imeli več ali manj občutne defekte ter se niso mogli plasirati Handicap dirka se je priredila predvsem iz razloga, da se omogoči tudi juniorjem in novincem uvrstitev med prvorazredne dirkače, da se iz rezultatov razvidi zmoglost posameznega dirkača.

Pod vodstvom predsednika g. Zalokarja in podpolk. g. Josipa Jakliča se je izvršila dirka v najboljšem redu in brez nezgod.

Sk. Ilirija (table - tenis). Prvim, da so sledeči gg. in gdne. v torek najpozneje do 19.30 v beli dvorani hotela Union: Geržinič Leo in Alojzij, Dečman Tone, Gosak, Grünfeld Janez in Franič, Lokovešek Mirko ter Dečman Pavla, Tratnik Jaka in Marie, Korene in Geržinič Nedra. — Deneš.

ZSK Hermes. V torek 1. julija ob 20.30 izredna seja upravnega odbora v gostilni Stjepica. Zaradi važnosti izredne seje, številne udeležbe

obremenitev vsakoletnega mestnega proračuna. Na take ugovore poudarjam, da izdatki za ljudsko zdravje in blaginjo značijo povsod in vedno najboljše naložbo kapitala in razen tega pomeni znižanje obče smrtnosti na ljudskih boleznih, kakor n. pr. na tuberkulozi, prihranek težkih milijonov. Uverjen sem, da bo nova naprava, ako bo izčrpno dostopna obči uporabi prebivalstva, zvišala povprečno zdravstveno stanje in delazmožnost prebivalstva in tako znižala v mestnem letnem proračunu postavko za obolele in zgodnje hiravce.

Končno še nekaj besedi k nazivu otoka, ki je v preteklem letu tako v zasebnem kakor tudi v javnem življenju dal povod za mnogotera razmotrivanja. Tudi v tem pogledu je moje stališče, da se s tujskoprometnega vidika uvede označba »Mariborski Lido«. Ta naziv je ne le zaradi krasno izvedenih kopaliških naprav, marveč tudi po raztegnjene oblike otoka in obilni možnosti za peščene in solnčne kopeli popolnoma upravičen.

Docent dr. Ivan Matko.

Francis Jammes:

Omnibus

Omnibus, to se pravi za vse. Nekoč je bil zelo priden rokodelce, ki je imel dobro ženo in hrbko malo dekletce. Živeli so v velikem mestu.

Za očetov zed so kupili lepo, belo solato in speki drobnega riščanca. In vsi so bili to nedeljsko jutro zelo zadovoljni, celo mala mačka, ki je poredno motrila perutnino in si mislila: to bodo dobre kosti za obilovanje.

Med kosilom je rekel oče: »Danes pa si bomo privoščili vožnjo z omnibusom in se peljali iz mesta.«

In šli so na pot. Dostikrat so videli že frize dame in gospe, ki so daki vozača znamenje, na kar je takoj ustavil voz, da so čakaločji mogli vstopiti.

Pridni rokodelce je držal svoje malo dekletce za roko. On in njegova žena sta se ustavila na koncu lepe ceste.

Skoro prazen, lakiran omnibus se je blizal. Imenitno se jima je zdelo ob misli, da bosta sedaj vstopila in plačala vsak samo po štiri soure. In pridni rokodelce je dal sprovedniku znamenje, naj ustavi voz.

Toda sprovednik, ki je videl te preproste, siromašne ljudi, jih je zaničljivo pogledal in ni ustavil voza...

I. drž. deška meščanska šola v Ljubljani

Vpisovanje učencev za šol. leto 1930-31 bo danes v ponedeljek 30. t. m. in v torek 1. julija vsakokrat od 8.—12. ure dopoldne.

Humor

»Milostiva! Vaša hči se razvija proti vsakemu pričakovanju... če bo šlo tako naprej, bo v par letih lahko prava modna kraljica...«

Pri 85 letih

Za dobro delo ni nikoli prekasno. Pa vendar: prebiti svoje izpite v 85. letu, pomeni čeden rekord v marljivosti! Ta navjivi uspevek je dosegel v mestu La Havani Castillo y Suarez, ki se je vpisal na pravniški oddelek v svojem 78. letu ter celih 7 let neumorno hodil na juridična predavanja. Ondan je opravil svoja zadnje izpite in postal doktor prava. Omenjajoč to dejstvo, dostavlja havanski novine, da je stari in vrli dijak dal mladini lep vzgled krepkosti. To je točno.

Med prijatelji.

»Po kaj si prišel sem?«
»Kupim si kletko za kalina.«
»Glej ga glej! Tak hočeš imeti svoje poštvo?«

Vsak po svoje.

Potujoča igralca četa pride v hotel, kjer imajo nadvse zadrženo in izbirično gospodinjico: povsed oporeka in ugovarja. »Jo bom pa jaz v roke prijel,« se ponudi očarljivi krasotec, ki je ponavadi igral ljubimsko ulogo ter imel lase svetle ko gavrano perje. — »Draga gospe,« jame gruloč, »vse, da je gostilničarka v Mali Nedelji itelela, ko sem odpotoval?« — »Pri nas se to ne bo zgodilo,« se odreže ostra hotelirka, »ker mi boste morali naprej plačati!«

Dobro blago se samo hvali.

Sobarica se je prišla ponujat. Ker se dobro blago samo hvali, prične deklina peti svojo elavo, češ, da je delavna, snažna, skrbna, poštna, podjetna itd. In da bi popolnoma prepričala morebitne nove gospodare, na koncu se pristavi: »Tako sem, gospe, v svoji zadnji službi postala postelje in popravlja sobe, še prej ko je kdo vstal!«

Po sadovih jih boste spoznali. Po nekem brodolomu se je pravec oseb plavaje rešilo na otok. Na svojo grozo so spoznali, da mora biti neobjuden. Ko so došli korakali proti notranjosti, nekdo zazna občena. Vse iz sebe od radosti zakliče: »Hvala Bogu, v civiliziranem kraju smo!«

Vidov dan v Ljubljani

Svečana proslava narodnega praznika — Posledice zadnje nedelje v mesecu — Kronika nesreč in kriminala

Ljubljana, 29. junija. Kakor vsi večji kraji v državi, je tudi Ljubljana in z njo vsa Slovenija zelo dostojno in v tradicionalnem, svečanem obsegu praznila vidovdanski narodni praznik. Že na predvečer so bile hiše okrašene z zastavami, na praznik pa skoro ni bilo hiše v mestu, a tudi v okolici, ki si ne bi nadela državne trobojnice. Glavna svečanost je bila ob 9. zjutraj na garnizijskem vežbišču, o čemer poročamo na drugem mestu.

V stolnici se je nato ob 10. vršil slovesni rekvem, ki ga je opravil pomožni škof dr. Rožman ob številni asistenci duhovnikov. Zalni svečanosti so prisostvovali ban inž. Dušan Sernek, podban dr. Pirkmayer, divizijski general Sava Tripkovič ter brigadni general Popović in dalje celokupni konzularni zbor. Odsotnega župana dr. Fucaka je zastopal mag. ravnatelj dr. Zarnik, univerzo je zastopal rektor dr. Dolenc z nekaterimi profesorji, policijsko upravo doktor Mlekusič, sodišče predsednik dr. Rogina, dalje so bili prisotni rezervni oficirji, zastopniki raznih društev in korporacij in naposled veliko ostalega občinstva.

Istočasno se je vršila zadušnica tudi v evangelijski cerkvi.

Trgovine in deloma tudi uradi so bili med cerkvenimi opravili v stolnici zaprti in je počivalo skoro vse delo. V mestu je bilo tekmo dopoldneva izredno živahna, to posebno zaradi tega, ker se je v Vidovim dnem zaključilo šolsko leto. Proslava Vidovega dne so se vršile tudi po vseh solah, srednjih in ljudskih, in sicer s primernimi predavanji, deklamacijami, pevskimi točkami in v poznem zvečer po raznih cerkvah ali šolskih kapeljah.

Mnogi so pričakovali, da bo na praznik in v nedeljo doseglo število turistov in izletnikov kakor tudi kopalcev višek. Zaradi nestalnega vremena v obeh dneh pa rekord ni bil dosežen. Pač so se turisti, kakor tudi kopalci v prav lepega števila poslužili voznih olajšav pri izletniških in kopalniških vlakih. Tako je v nedeljo zjutraj izletniški vlak odpeljal okrog 500 turistov na Gorenjsko, popoldanski kopalci, ki odhaja proti škofji Loki, po 13. pa ni bil preveč poln. Na gorenjski strani so se jeli kopičiti oblaki, parkrat je nekam bolj pritaženo zagrmelo in okrog 14. je že pričelo počasi deževati. Oblačno je nato ostalo ves dan in ker ni bilo baš toplo, so jo kopalci s prvimi vlaki ali avtobusi pobrali spet nazaj v mesto. Zaradi »visoke« števila je bila nedelja pustna in dolgočasna. Ljudje so po meje posedali po kavarnah; posebno dobro je bila obiskana »Zvezda«, kjer sta jih zabavali kavarniška in restavracijska godba.

V bolnici so sinoči prepeljali avtotskija Franceta S. iz Trnovega. Doma mu je postalo nenadoma slabo, zaradi česar so menili, da gre za neke vrste kap in je moral bolnik ostati na zdravljenju v bolnici.

Okrog 23.30 se je zgrudila na tla na Hlirskem trgu 19letna Marcela Zupanova iz Černivca pri Brezjah na Gorenjskem. Imela je v Ljubljani neke opravke. Tu pa je nenadoma začutila posledice nedavne operacije na slepicu. Medpotoma je popolnoma obnemogla in so jo morali skoro nezavestno prepeljati z rešilnim avtom v splošno bolnico.

V neki gostilni na Sv. Petra cesti je nastal snoti med gosti nenadoma hud prepri, v katerega se je vmešal tudi čevljarji mojster Jože P. Med prepriom je neki njegov nasprotnik posegel po politični steklenici in ga krenil po glavi. Prebil mu je žilo in so morali P. nemudoma, vsega v krvi, prepeljati v splošno bolnico. Surovega krpalca v osebi nekega T. J. so pozneje aretirali stražniki in ga spravili v zapor.

Policija v ostalem ni imela preveč opravka. Aretirana je bila samo znana vlačugarica Pepca Z., ki je izgnana iz Ljubljane, a se vedno vrača nazaj in lovi razne moške po skritih bencinah ali kar zunaj v parkih in na Gradu.

V Mostah je bila danes dopoldne izvršena večja tatvina prave. Neznani storilec se je spizljal skozi prtična okna v dve gostilni in po kraji prtov izginil, ne da bi ga mogli ljudje izslediti.

Slovesna otvoritev potniškega prometa na Dravi

Blagoslovitev in hrst motornega čolna »Maribor«

Maribor, 29. junija. Dogodek, ki ga javnost nikakor ne sme pozabiti, je vsakek otvoritev plovbe po Dravi kot motornim čolnom. Le spavali so se doslej na naših krajih posluževali Drave kot prometne poti gospodarstvo in tehnika sta izrabljali njene vodne sile, toda potniški promet se je zdel skoraj nemogoč. S tem vprašanjem so se bavili že mnogi strokovnjaki. Mnenje vseh pa je bilo več ali manj nepopolno in tako je ostalo samo pri željah in načrtih.

Tem pomembnejši v lokalni zgodovini našega mesta in okolice je zato letošnji Vidovdan, ko je bila prva motorna ladja večjega obsega razpršila vse predsedke in se je zmagoslavno spustila v boj z derotimi valovi Drave. Dve ogromni pristanišči ob dravskem bregu služita za vkrcavanje in izkrcavanje potnikov, ter za pristajanje ladje. To je prvi resen poskus, da izrazi moderna tehnika Dravo kot prometno pot v obeh smereh.

Velika množica se je zbrala na Vidovdan na Pristanu pod državnim mostom, kjer je čakala prva motorna ladja na svoj hrst in prvo redno pot. Mostiček e kopnega na ladjo je bil ves v zelenju in zastavah, motorni čoln v girlandah, okrašen z zastavicami trgovske mornarice vseh držav. Ob 11.30 je stolni kanonik g. Moravec izvršil blagoslovitveni obred, nakar je kumica gospa Herta inž. Keršičeva zšla na ladjo čašo šampanjca z besedami: Jaz te krstim na ime Maribor.

Med velikim navdušenjem občinstva so nato vstopili radostno razpoloženi povabljeni gosti in ladja z 48 osebami na krovu je nastopila svojo prvo redno pot v pristanišče Mariborskega otoka. Gladko je rezala močne dravske valove in po 23 minutah prišla na cilj. Gostje so došli na to v kopalnišče, kjer jim je bil prirejen banket in so bile izrečene številne napitnice resnega in šaljivega značaja. Inženjerju Petru Keršiču kot tehničnemu vodji podjetja, njegovi ženi kot kumici prve motorne ladje na Dravi ter graščaku dr. Fedmanu, ki finančno podjetje in je iskren prijatelj našega naroda, so bile prirejene prisrčne ovacije.

Motorni čoln Maribor ima 50 konjskih sil, je 11 m dolg, 2,25 m širok ter se pogreza 60 cm globoko. Prostora je na njem za 50 do 60 oseb. Čoln je izdelala dunajska tvrdka Aleksander Matl in je last »Dravske plovbe l. z. o. z. z. ki ima v svojem programu še tvoritev novih linij, tako v Puči in druga

Počitnice

Dejal bi, da se že spodobi, napisati o njih kako besedo, ker je to za mnoge začetek najlepših dni in ker se ne bomo mogli nikdar utrditi v svetloglednosti kakor jo zahtevajo od nas, če ne bomo hvalili takihle ponavljajočih se naslad.

Malce me srbí med prsti, zares; hotel bi napisati kaj o onih, ki sploh ne poznajo počitnic, ki jim je vse leto film brezbarvnih, v samo delo in vsakdanje skrbi zakopanih dni in ki nosijo zgolj neke na dnu svojih zamračenih pogledov sentimentalno sanjo o pisanih izprehajih, o potovanju na morje, o planinskih tratah in gosposkih letovščih. Hotel bi napisati o deci revnih predmestij in podzemnih stanovanj, ki ne pozna idile poletnih juter in večerov na zelenih tratah, ob žuborečih potokih, kamoli morja in ugodja njegovih prejšnjih valov; o skrbi zavisti in pekočem občutju neumljive krivice. Hotel bi... marsikaj, toda ni le poletje najbolj jalov čas za socialno človekoljublje? V poletnem času vam je človek hudo malo socialen in najbolj sebičen. Priroda darenljivo obsipuje ju-

di z dobrinami, ki si jih morajo v hladnem času sami preskrbeti. Omenimo svetlobo in gorkoto. Ali ni brez slednjega človekovega prizadevanja, s samim nastopom pomladi in z vlado poletja, vzbet ljudem doberšen del skrbi za obve navedeni potrebščini? Dokler ni človek preveč izprijen po kulturi in razvajen od prefinjenih užikov, se rad zadovolji z malim. V toplem času mu narava materinsko deli vrsto drobnihih uslug. Zakaj se množica ob tem času nikdar ne upira? Zares, katera revolucija se je že začela v poletni vročini? Nemara je nekaj krivito to, da vročina stori človeka lenega; toda, če bi bila vmes sama lenoba, ali je ne bi množica otresla tudi v poletni vročini? Ne, lenoba je postranski moment; dejstvo je, da človek v poletnem času najbolj v vsem letu občuti neko zadovoljstvo s tem, kar ga obdaja, nekako lagodno nasičenost, ki ji je lasten minimum potrebe. Obлека, hrana, streha — vse, kar je človeku bistvena življenjska potreba, stavi v poletnem času najmanj zahtev. Tudi najbednejši brezdomec je v tem času sigurne strehe; tudi zadnji bosopeti potepuh bo lahko brez moločovanja in ponižanja potolažil kru-

leči želoдец s črešnjami ob cesti. Ker so ljudje v tem času torej najbolj svetlogledni, so najmanj socialni; narodi, ki žive — kakor na nekaterih otokih Tihiega oceana, — v blaginji večno ugodne klime, ne poznajo socialnega nezadovoljstva in hrepene po izpremembah in preobratih.

Toda beseda e o počitnicah in njim je treba zapeti hvalo. Ne glede na socialno brezbarvnost poletja so počitnice brez dvoma za one, ki jih imajo, mikavna uredba, ki jim daje posebno pravico v družbi in z njo tudi posebno zadovoljstvo. Res je, da je človek ustvarjen za delo in da je to njegova poglavitna dolžnost, toda čemu naj bi prezrli blagodejne koristi delopusta in temeljitga počitka? Morda je spoznanje, da smo ustvarjeni za delo, ena tistih čednosti, ki izvirajo zgolj iz potrebe. Nemara ni niti res, da smo ustvarjeni za samo delo; morda je narava hotela napraviti narobe: da bi v glavnem živeli neskrbno in brez truda, kakor angeli v paradizu in delali samo toliko, da bi zadovoljili najnujnejše potrebe. Zato verstva pripovedujejo o prvotnem paradizu in komunistični sanjači o paradizu, ki še pride. Nobena

predstava o raju kot najidealnejšem kraju za večno bivanje ubogeга zemljana, nam ne obeta dela, marveč vse tekmujejo med seboj, kako bi razkošneje orisale večne počitnice, večno brezdelje in pohajkovanje pod dišečimi drevedmi nebeskih nasadov, ob lagodnem žuborenju bajnih vodoskokov, ki prekašajo vse prelesti čudovitih kastiljskih vrtov. Zato so naše počitniške idile samo medla senca tistega, kar nas še čaka, če bomo zadosti trdni v veri. In mirno lahko trdimo, da niti najbolj zagrižen revolucionar ne bi tvegaj življenja za ideal bodočega življenja, ki bi bilo izpolnjeno s samim delom po Taylorjevem sistemu. Vsak sanjari — morda le na tihem, v svojih najskrajnejših trenutkih — o bajni prihodnosti, ko bo delo kvečjemu igračka, ves ostali čas pa bo človek lahko užival v življenjska ugodja, predvsem pa ugodje brezdelja.

Tako nam sladka beseda »počitnice« vzbuja še slajše sanjarije. Toda niso li te sanjarije — posameznikove in celih narodov — samo izraz prenasitosti z delom in skrbmi? Ljudje, ki žive v neprestanem brezdelju, umirajo od pušobe in nasičenosti; kako bi jih

ozdravilo qbino, oživljajoče delo! Ljudje, ki jim je življenje ena sama veriga dela in skrbí, nepretrgana veriga, ki jo prekine samo dobra smrt, se sredi zatohlih delavnic in puste enoličnosti svojega okolja opajajo s sanjarijami o blaženem počitku na zelenih tratah, o razkošnem ugodju morskíh obal, o neizčrpni opojnosti dolgih, neskrbnih potovanj. Severni narodi si zamišljajo v paradizu palme, afriški narodi sanjarijo o hladnih fontanah in ledenih gorah. Kdo naj zadovolji človeški nemir, kdo naj nasiti našo vrtoglavo fantazijo?

Počitnice — zelene trate, gozdovi, reke s svojimi hladnimi kopeli, letovišča, morske plaže — dolga je vrsta ugodij, ki jih odpira blažení delopust. Bodimo vsaj za hip taki, kot je poletje: svetlogledni in nesocialni. Opajajmo se z lepimi dnevi in sanjajmo o zlati dobi, ko bo vse življenje izpolnjeno z razkošnimi dobrinami. Sanjajmo o prelestih paradizu. Katerega koli; vsi so lepši od minljivega poletja na naši zemlji. Sanjajmo... In usta naj se sama odpirajo, da sprejmejo blaženo mano in z vej naj kaplja na nas hladni, uspravljajoči sladkor...

brž so smatrali, da je to častna zadeva obeh in so ju pustili. Šele, ko je Kovac zbežal, so pobrali nezvestnega Petroviča in ga odnesli v gozd, kjer ga zdravilo same brez vsake zdravniške pomoči.

Orožniki so, ko jim je bila stvar ovdana, iskali pobesnelega cigana in ga tudi iztaknili. Sedaj si bo v hladnem zaporu hladil prevroču lubezen za dekleta in prenišljeval, če ga bo vsaj zdaj lepa ciganka Cika marala...

Sredi priprav za kočevsko 600letnico

Kočevje, 29. junija. Glavni pripravljalni odbor za proslavo kočevske šeststoletnice je končal z glavnim delom za proslavo. Sedaj se vrši podrobnejše delo pod vodstvom tajnika pripravljalnega odbora g. Hribarja.

Pred kratkim je pozval zastopnike kočevskih Nemcev dr. H. Arkota in G. Verderberja ter okrajnega načelnika g. Frid. Logerja in mestnega župana dr. Kostanjevca k sebi ban inž. Dušan Srnc, ki se je sam podrobneje zanimal za kočevske svečanosti.

Kakor smo že poročali, je prevzel pokroviteljstvo nad vsemi svečanostmi kraljevič Andrej. Pričakuje se ob tej priliki, da pride v Kočevje tudi zastopnik kraljeviča poleg oficijelnih zastopnikov vlade in drugih oblasti ter korporacij.

»Festbuch«, jubilejno delo ob 600letnici kočevskih Nemcev na Slovenskem, je sedaj dotiskano in izide v prvih dneh julija. Avtorji glavnih idejnih člankov so prof. Jonke iz Celovca, univerzitetni prof. dr. Krebs iz Berlina, mozeljski župnik g. I. Erker, dr. Grothe, dr. Tschinkel in številni drugi kočevski intelektualci.

Glavni pripravljalni odbor je začel graditi tudi velikansko leseno dvorano, v kateri bo prostora za 2000 ljudi. Dvorana bo koncem prihodnjega meseca gotova. Stala bo tik ob gospodarskih poslopih g. Hauffa.

»Tatrapresse«, glasilo nemške narodne manjšine v podkarpatski Rusiji, je že javilo dva svoja poročevalca. Nadaleje bodo poslali vsi večji dunajski in nekateri nemški listi v Kočevje svoje posebne poročevalce. Glavni pripravljalni odbor je sklenil, da povabi na kočevske slavnosti tudi združeno jugoslovenskih novinarjev.

Največ težav je delalo pripravljalnemu odboru tudi vprašanje prenočišč za tujce, ki bodo prišli v velikem številu k svečanostim. Sedaj so dobili pozitivne rešitve od strani rudniškega ravnateljstva kočevske premočkopne, dijaškega doma, Marijinega doma in gimnazije, ki bodo dali svoje prostore na razpolago kot prenočišča.

Sporod svečanostim, ki se bodo vršile od 1. do 4. avgusta, je sedaj že fiksno določen. Sporod prireditve je bogat in bo nudil gostom kakor tudi domačinom veliko užitka. V veliki dvorani, ki jo bodo drugi mesec zgradili, se bo vršil tudi koncert, katerem bo nastopil tudi sloviti operni pevec dunajske opere g. Schuster, nastopila pa bo tudi domača umetnica ga. dr. Roethel-Nostis.

Proslava Vidovega dne v Kočevju

Kočevje, 29. junija. Na Vidovdan se je vršila v mestni župni cerkvi slavnostna služba božja za padle junake, ki jo je služil dekan in mestni župnik g. Ferdinand Erker. Po maši se je vršila mala zaključna akademija drž. realne gimnazije v hotelu »Tretc. Med prisotnimi smo opazili g. sreekega načelnika, svetnika g. Fr. Logerja, mestnega župana, višjega finančnega svetnika dr. Kostanjevca ter druge zastopnike državnih oblasti in korporacij. Dvorana je bila nabitá polna. Nastopil je dijaški orkester, ki je izvajal nekaj prav lepih točk pod vodstvom g. Willitserja. Pomemben je bil govor gimnazijskega direktorja g. Ant. Burgerja, Akademija, ki je bila namenjena prijateljem mladine in mladini sami, je nad vse lepo izpadla. Po akademiji so se dijakom razdelila tripučevala. Vidovdan so proslavili tudi osnovna šola in Marijin dom (mešbanska šola). Za letni dan je dijaška mladina odpotovala domov, tako da sedaj mesto trpi na živahnosti.

Naše ceste in pobožne želje kolesarjev

Naše staroslavne slovenske ceste so zaradi uničujoči udarci svetovna vojna, izvoz lesa in avtomobilizem. Med vojno in po vojni so se zmanjšali krediti za vzdrževanje, obrabljanje cestnega platišča pa se je povečalo v geometrični progresiji napram pomankanju sredstev. Posledice nam kaže žalostno stanje naših cest: jama ob jami, rebro pri rebro.

Problem je težaven. Vendar je tudi lažku jasno, da ne zadostuje, da se cestne jame ob suhem vremenu krpajo z okroglim savskim gramozom. Vsekako bo tra-

ialo precel časa, preden bodo naša sredstva dovoljevala izdatno remediuro: dotedaj bo avtomobilistom in drugim voznikom pač treba — potrpeti.

Ni pa povsem razumljivo, zakaj bi bilo treba toliko časa čakati nam kolesarjem, ki smo morda najhujše prizadeti. Kolo je najvažnejše (in za slabe ceste najbolj občutljivo) prevozno sredstvo za neimovite sloje, torej za ogromno večino prebivalstva. Imamo pa na razpolago cestno središče, poslano z jamami in kolesnicami ali pa z grobim gramozom, dočim je višji rob menda določen za odlaganje cestnega blata, nižji rob pa za prečne jarke za odvajanje vode. Kje naj vozi kolesar?

Idealna rešitev bi bila seveda zgraditev banketov za pešce in kolesarje. In sicer takih banketov, ki ne ovirajo odтока vode in s katerih je kolesarju vsakdas omogočen prestop na cesto. To se je na pr. izvršilo že davno pred vojno na vseh državnih cestah na Koroskem. Seveda bi morali taki banketi biti primerno vzdrževani, ne tako kakor na pr. desni »banket« na Dunajski cesti ki od Ljubljane do Trznja premlo vzdihuje po — pesku. Nepotrebne prepovedi pa naj se odpravijo. Toda banketi zahtevajo precejšnje investicijske stroške in za ožje ceste niso primerni. Kako pomagati kolesarjem?

Pomoč je enostavno poceni in lahko izvedljiva na cestah vseh vrst, tudi na občinskih cestah. Skoro vsaka naša cesta ima višji rob, ki se ne vporablja za odvajanje padavin. Ta rob naj se v širini 20—40 cm izravna, očisti trave in plevela in potem primerno oskrbuje s peskom. Na ta način bi polagoma nastala gladka »kolesarska steza«, ki bi tudi dobro služila pešcem. Lahko bi se za ta namen tudi vporabljal cestni svet, ki so ga zemlje lačni sosedje priporili, vsekakor pa bi se na tem »prisvojenem« svetu lahko odlagal gramoz in cestno blato. Taka »kolesarska steza« bi se brez težave vzdrževala v primernem redu, ker avtomobil, motorna kolesa in druga vozila iz varnostnih ozirrov ne vozijo tik ob cestnem robu. Treba je samo nekaj dobre volje.

Kakor se vidi, bi se nam kolesarjem lahko pomagalo brez inozemskih strokovnjakov in brez cestnih posojil. Pesek je cestariju skoro povsod pri roki, iznakičljiv in priden pa je vsaj cestar tudi zadosti, da bo našel in vzdrževal terenu primerno mesto za kolesarsko stezo. Morda se odloči kakšna cestna uprava za nekaj poskusov, prepričan sem, da bo potem spoznala upravičenost in primernost naše — pobožne želje.

Železniškim upokojevcem v vednost

Služaj, ki se je pripetil dne 22. junija letoš na odborovi seji podružnice v Mariboru, katere so se udeležili tudi zastopniki centrale iz Ljubljane, je obžalovana vreden.

Vodstvo društva železniških upokojevcov je v skupno korist vseh vpokojencev storilo v polni meri svojo dolžnost in doseglo že delne uspehe. Da pa ni še prišlo do ureditve pokojnin, provizij, miloščin in neugodnih ran času in življenjskim potrebščinam primerno, ne zadene društva nobena krivda.

Ni zameriti tem trpižom, ki nimajo niti toliko, da bi mogli vsaj najskromnejše živeti, za početje nekaterih na dan 22. junija v

Sodni ulici v Mariboru, tudi ne onim odbornikom, ki so na tako nestetko način nastopali na odborovi seji, pač pa onim vpokojencem, ki to bodo izrabljali in s svojim hujšanjem zavlačujoče delo. Sli so celo tako daleč, da so poročali neresnične vesti v Beograd, Kaj je lažjega, kakor nahuškati uboge trpine proti društvu, ki se bori z vsemi legalnimi sredstvi za pravice vpokojencev? Društveno vodstvo se ne ustraši le tako podlega obrekovanja, ker si je sveto, da je storilo vse na merodajnih mestih in od te poti ga ne odvrne nobeno hujskanje, dokler se staroupokojencem, provizijskim, miloščinarnim in železniškim invalidom ne popravijo njihove krivice.

Ker je podružnica v Mariboru po društvenih pravilih kršila društveno delovanje, je bilo centralno vodstvo primorano, da je na svoji seji dne 29. junija sklenilo razpust podružnice v Mariboru.

Trežno misleči upokojeenci v Mariboru in okolici, ki se zavedajo svojega položaja in vedo ceniti društveno delovanje, naj kljub vsem hujšanjem društveno delo po svojih močeh podpirajo.

Sedaj ko je podružnica v Mariboru razpuščena, imamo tam svojega zaupnika gosp. Matija Puherja. Mejna ulica št. 8, ki ima pravico, da zbira blane in pobira članarino. Dosedanji zaupniki podružnice v ostalih krajih lahko ostanejo na svojih mestih, morajo pa to javiti podpisanimu društvu, da bodo prejeli potrebna navodila in poverjenja. — Društvo železniških upokojevcov za dravsko banovino v Ljubljani.

K sporu v SPD

V št. od 23. t. m. v poročilu o izrednem obč. zboru SPD ste med drugim omenili, da bi bil jaz poročal v debati: »da je zljaz za prenos Pl. Vestnika iz Maribora v Ljubljano, tudi inšpektor Wester, ki iz počitka ni bil za to.« Prosim, da prinesete popravek, da je to norašilo izrečeno, ker sem dejanski na obč. zboru SPD le poročal, da bi bili vsi sklepi odsekov glede vseh poročil enoznačno sklenjeni ter sem le prijavil pri predlogu za preureditev Pl. Vestnika, da je g. inšpektor Wester izreko odklonil vsako posredovanje, ki se tiče dr. Josipa Tominška, ker eta si kolega in oseb. na prijatelja. Ta popravek zahteva inop. Wester od mene docela upravičeno, od svoje strani pa smem popravek zahtevati, ker de janseli nisem poročal tako, kakor omenja »Ponedeljek«.

Z odličnim spoštovanjem
Dr. H. Tuma.

K poročilu o izrednem občnem zboru SPD, objavljenem v zadnji štev. Vašega cenj. listu (z dne 23. t. m.) pripominjam, da je trditelj, da sem sedaj tudi jaz za prenos uredništva Plan. Vestnika iz Maribora v Ljubljano, neosnovana. Zakaj jaz vztrajam stel kakor prej dosledno na tem, da se ne udeležim nikake akcije, ki naj bi imela za posledico prenos, odn. premambo uredništva, ker take premembe z odrom na osebno sed. urednika g. dr. Josipa Tominška ne smatram za potrebno.

Izpolnite to molto izjava priobčiti v prti. številki »Ponedeljek« (30. t. m.).
Z odličnim spoštovanjem
Josip Westes.

Ne kitič dntov.

Gospa Repčeva. Ki se namože havi v odličnem, notni, da je točno kitič 12 arahov. Dr. Omgost, ki je ditič, kitič so ditič. Ta na se ditič. ditič, ditič, ditič so nam ditič. ditič, ditič ditič. Vmes morajo biti nekakšni kitič na omelo ditič zamašiti.

Kapetan Kingsford-Smith s kapetanom Saulom (levo) in holandskim pilotom Van Dynom (desno), po pristanku »Južnega križa« v New Yorku.

Koliko let lahko učaka človek?

Ludwig Büchner poroča v svoji »Knjigi o dolgem življenju« (1892) o nekem 180-letnem starcu, ki je o njem l. 1878. dr. Louis Hernandez poroča ob priliki zdravniške skupščine v Bogoti in ki je takrat še živel. To je bil Miguel Solis, po krvi mešanec iz pokrajine Sierra Mesilla. Nekateri najstarejši naseljenci tega kraja so zagotavljali dr. Hernandezu, da se še živo spominjajo tega moža iz detinskih let, ki je bil med ljudstvom že tedaj splošno znan kot stari starček. Izpričano je tudi, da je njegov podpis na stavbi l. 1712 ustanovljenega franciskanskega samostana pri Sv. Sebastijanu, katerega je Solis podprl z večjo denarno vsoto.

Najstarejši možki, o katerem poroča Hufeland v svojem delu »Umetnost podaljšanja človeškega življenja«, je Jos. Surrington, ki je umrl septembra 1797 v Bergenu na Norveškem, star 160 let. Bil je večkrat oženjen in je po svoji smrti zapustil mlado vdovo z več otroki. Njegov najstarejši sin je bil tedaj star 103 leta, najmlajšemu pa je bilo komaj devet let. Omembe vredna je tudi življenska dolgotraja Thomasa Parra, ki se je rodil v Crophshire l. 1843. in je umrl l. 1935. torej v 152. letu svoje starosti.

Parr je bil jako delaven kmetič, ki je zelo zmerno živel. Šele malo pred smrtjo sta mu odpovedala pokorščinski spomin in vid, med tem ko sta mu ostala sluh in čistost zvesta do zadnjega. Ko je bil star 152 let, je njegova starost zbuja veliko pozornost v Londonu. Kralj ga je pozval k sebi. Parr je dobival hrano iz dvorne kuhinje, ki pa mu ni posebno dišala, ker je bil vajen preprosteje hrane. Vsekakor pravijo, da je baš to dejstvo pripomoglo k njegovi smrti. Umrl je v novembru 1935. Harvey, sloviti odkritelj velikega krvnega obtoka, je našel pri raztelesenju vse Parrove notranje organe v popolnoma zdravem stanju.

Predaleč bi prišli, če bi hoteli raziskovati nadaljnje primere iz starejših dobe. Samo omeniti hočemo, da je Aleksander Humboldt prisostvoval v Limi pogrebu nekaj Indijanca, ki je šel o njem glas, da je umrl v 143. letu življenja. Njegova žena pa je učakala spoštljivo starost 117 let. Naj sklenemo ta pregled starih ljudi minulih časov z izveščkom iz statistike, ki jo je objavil J. Easton l. 1799. v svojem spisu »Human longevity: 7 oseb je doseglo starost 140 do 150 let, 3 osebe 150 do 160 let, 2 osebi 160 do 170 let, 3 osebe 170 do 185 let.

S pravico se vprašamo, zakaj danes ne učakajo ljudje takšne starosti, ki je bila v minulih dobah relativno šesta. Primer Zar Age izpustimo. Povedati moramo, da imamo tudi za naš čas nekaj primerov visoke starosti, vendar ni mogoče jamčiti, da so podatki vedno točni. Kajti poročila o izredno starih ljudeh prihajajo iz zelo oddaljenih krajev in se je težko preveriti o njih resničnosti. Treba si je tudi zapomniti, da se v teh oddaljenih krajih niso vodili nobeni zapiski o rojstvu ljudi v tedanjih dobi.

L. 1926. se je po svetu raznesla vest, da je umrl neki Andrej Nikolajevič Smith, ki je bil »na podlagi nedvoumnih izpričeval« rojen l. 1776., in je torej bil ob svoji smrti star 150 let. Smith je služil pod Napoleonom za rekruta v ruski vojski in se je udeležil velikega vojnega pohoda v letih 1812—15. Je kot stara sablja in ne več kot mlad mož. Ostal je tudi po sklepu miru pri vojakih — brččas, ker mu je bila sila, kajti v svojem poldrugo sto let starem življenju se ni naučil niti čitati niti pisati. L. 1828., torej v 54. letu svoje starosti, je bil v turški vojni težko ranjen in je prejel odlikovanje ter še posebno počastitev s strani carja. Ko mu je bilo že skoro 80 let, se je udeležil krimske vojske. Potem so ga upokojili. Pokojnino je prejel od državne blaginje, kakor je dokazano, do l. 1916. Poslej je skrbelo zanj mesto Tiflis. V vsem življenju ni užival ne tobaka ne alkohola in baje se je izogibal tudi stikov z ženskami.

Najstarejši človek našega časa je po podatkih dr. Ludwiga Karella iz l. 1928. Nikolaj Šapkovskij, ki živi severno od Batuma ob Črnem morju. Če so podatki o njem točni, bi moral biti danes 148 let star. Bil je štirikrat oženjen. Njegova sedanja žena je bila pri poroki stara 20 let, niemu pa je bilo 90 let. Najmlajša hči iz tega zakona ima sedaj 29 let. Šapkovskij je tako krepak, da lahko še vedno zadene na svoja pleča tri košare dračja.

Po atenskih vesteh je umrl l. 1929. na otoku Cipru menih, ki je dosegel starost 139 let. Ta človek je govoril gladko arabski, francoski in angleški, grški in turški ter ni bil nikoli bolan. Pisal se je Saod ter je bil v začetku minulega stoletja tlačan Djesada paše, ki se je bojeval v Palestini proti Napoleonu. Pozneje je odšel Saod s svojim gospodarjem v prognanstvo na Malto, kjer se je izpreobrnil h krščanstvu in je stopil v samostan.

Istih let je, če še živi, neki volinski kmet, z imenom Kranjski, s katerim je govoril neki poročevalec pariškega »Intransiganta« l. 1922. v Varšavi. Ta mož je zatrdel, da je rojen l. 1790., torej bi bil star komaj 140 let, če so podatki točni. Bil je, kakor sam pripoveduje, skoro 100 let v vojaških službah. Asentirali so ga l. 1809. in pritegnili so ga v službo k tretjemu eskadronu kraljevske francoske garde Kranjski je vedel pripovedovati francoskemu novinarju o nesrečnem prehodu čez Berezo. L. 1830 je stal v vrstah poljskih upornikov in se je boril za osvoboditev Poljske izpod ruskega jarma. Zato so ga deportirali v Sibirijo, kjer je prebil 16 let. Mož je rekel poročevalcu pariškega dnevnika: »Nikoli nisem bil bolan, to pa zaradi tega, ker sem vedno zmerno živel. Kaditi sem začel šele pred 30 leti. Mojemu očetu je bilo, ko je umrl, 117 let, moji materi pa 97 let.«

V začetku l. 1928. so javili iz Lvova smrt nekakega rekordnega starca. V Lutovici, okraj Lisko, blizu Lvova je umrl ondoltni trgovec in predsednik domače molilne občine Laih Feld. Star je bil 125 let. Iz listin in beležk v matrikah nedvomno izhaja, da je bil mož rojen l. 1803. v sosednji občini Dvdrov. Feld je bil oženjen natančno 100 let. Njegova žena je bila l. 1928. stara 118 let in še čila in zdrava. Iz tega zakona se je rodilo 18 otrok, od katerih pa jih živi samo še šest, in sicer tri hčere in trije sinovi. Najstarejša hči je sedaj stara 81 let.

Mnogi menijo, da je zmernost pogoj za dolgo življenje in visoko starost. Primeri, ki jih omenjamo v tem članku, tudi navidez potrjujejo to domnevo. Fiziolog C. F. W. Pfeiffer v Bonnu pa trdi baš nasprotno. Kirurg Politman, ki je umrl v Vaudemontu, star 140 let, je dosegel po Pfeifferju to starost posredstvom posebne »medicine«, ki si jo je privoščil od svojega 25. leta dalje vsak dan. Zvečer se je namreč redno napil. To sredstvo pa ni priporočljivo, kajti znano je, da je efekt lahko tudi docela nasproten.

Kramljanje o modi

Obлека ne naredi človeka v tistem zmišlu, kakor se običajno sodi, ni pa nobenega dvoma, da učinkuje na način vnane pojave, ki se čisto izraža baš v naši obleki, na pozornost, ki jo človek zbudi pri sojudcih. In baš to je tisto, kar bi morala vedeti vsaka ženska: ali hoče očarati samo enega — ali vsakogar.

V minulih dobah je bila ženska moda pretirana, poudarjala je marsikaj brez prave utemeljenosti. Eleganco so presojali po raznih pritlikalnih, n. pr. po prsnih gubah itd.

Toda bodimo pošteni: če naj bi tisti modni čari, ki so se tedaj uporabljali, lahko res nekaj pripomogli ženski lepoti, potem bi kulturni zgodovinar o tem lahko napisal celo knjigo. Ženske pa so se te mode naveličale. Moda je krenila v nov ekstrem, postala je skoro moška, po svoji strogosti namreč. Na račun mode so se vršila vsakovrstna zločinstva. Videli smo figure brez valovanih linij. Skoro ravna krila z gubami in kratko prištrikane lasje so bili na dnevnem redu. A tudi ta novost se je kmalu preživela in prišlo je tako daleč, da je bilo treba »neka« storiti.

A treba je storiti še nekaj. Res je, marsikaj se je že storilo. Spomladanska moda ni bila še nikoli tako očarljiva kakor letošnja spomlad. Moda je dosegla vsaj zlato srednjo pot, kajti nova moda že dovoljuje ženski, da se okusno oblači.

Seveda pa se tudi v imenu nove mode večji prekorački meja in se uveljavljajo ekstremi pretiravanja. Skoro neprestano vidimo ženske, ki se poučujejo o modi v neobičajnih vzorcih. Pri takšnih ženskah ni mogoče nič doseči, izvzemši seveda, če se nenadoma ne zaljubijo. Treba pa je pripomniti, da je baš ženska z brezobličnimi nogami tista, ki se v dobi dolgih kril najbolj otepa, da bi podaljšala svojo obleko. In tudi dekleta z nelepimi oblikovanimi glavami so med zadnjimi, ki se prilagajajo novemu, ljubkemu slogu glede las.

Gledališke igralkine in filmske umetnice so se znaele tako urediti, da so zvezle lepoto z okusom v svojih oblekah. Za zvezdnico ni dovolj, da je elegantno oblečena. Še več, ne sme si niti dovoliti, da bi se oblačila tako, kakor veleva moda. Vseeno je pri tem, kako dražestna je. Zanimivo je ugotoviti, da se gledališke igralkine in filmske zvezdnice nikakor ne morejo navdušiti za pretirane obleke v dekliškem slogu, niti za obleke, ki se včasih krajšajo do neznosne kratkosti, to velja vsaj do meje, kjer ne nastopajo v vlogah, ki predpisujejo baš takšne in takšne obleke. Te umetnice nimajo okusa zato, da bi žrtvovali lepoto in ljubkost na altariju mode. Baš iz tega razloga iskreno pozdravljamo novo modo, ki je že danes ukrojena s kar mogočo veliko dražestjo in ljubkostjo.

Mustafa Kemal in turško gledališče

Pod staro vladavino Turlja ni mogla imeti narodne pozornice: islam ne dovoljuje ženstvu, da bi se kazalo na odru; razen tega je muslimanka nosila naličnico, ki pušča same oči proste, in ohlapno dopetačo. Turkinja je sedaj osvobodena in vera potisnjena na tretje mesto. Zategadelj se je gledališče porodilo. V povojih je še, toda vse kaže, da se bo naglo razvijalo. Nedavno je predsednik republike priredil v Ankari večerjo umetnikom s konservatorija in igralski družbi Estogul. Udeležili so se te poljedine vsa vlada in dosti drugih veljav. Ta dan naj bi bil mejnik v zgodovini turške pozornice. Kemal je pridržal goste do pozne ure ter umetnikom izrekel svoje priznanje za požrtvovalnost, ki jo razodevajo sredi vsakovrstnega pomaničanja. Gledalci besede so tako preslumeli umetniško družbo, da so mnogi jokali od ganotja. Naučnik minister Husni beg je istim gostom pripravil banket, kjer je govoril tole zapinitivo v veliko zadoščenje vsem prisotnim:

»Mnogi dogodki iz nedavne prošlosti pri mladih narodih pričajo, da ima gledališče pomembno vlogo v tvoritvi in udeležitvi narodnih idealov ter da močno vpliva na razvitek družabnega življenja. Oder je bil že v najstarejših dobah mogočen pomočnik, ako je bilo ljudi napotiti proti določenim nazorom. To je najtehtnejše sredstvo, kako uresničiti pravstveno zvezo med posamezniki raznih slojev. Pozornica splošuje čustva in misli ter pomezi črsto vez med narodi. Gledališče ustaluje v otipljivih oblikah položaj človeških družeb ob raznih dobah v zgodovini, vrhu tega pa uteleša ter ustvarja (konkretizira) miselne struje in izpopolnjen družabne oblike, ki segajo v bodočnost!« Naposled je zaključil s tole zdravico: »Pijem na zdravje vsem darovitim umetnikom, ki predstavljajo lep zgled uspeha v območju ideala in krasote.« Kaj pa je bilo v njegovi čaši: vino, šampanjec ali studenčnica? Teza novine niso povedale.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

hišo kralja Nikole. Hiša je zdaj prazna. Ne daleč od tam je zložen iz kamena na brdu ogromen in od daleč viden kraljevski monogram s krono: A. M.

Začelo je po malem deževati. Pri občestni bivši krčmi smo se ustavili, da bi pokrili priljago na strehi. Priljubila se nam je stanka, ki je pletla. Iz njenih ust smo čuli za nas novo počitko gorsko narečje, ki je zelo lepo. Stanka ima 86 let in tarna čez avtomobile, ki so je odjedli zaslužek. Dali smo ji nekaj drobiža, ki se ga je sprva branila, češ da je sramota. Sprejemati denar, nato pa ga je vseeno vzela in rekla, da ga bo imela za tobak. »Pred 40 leti me je komi udaril pod desno oko in takrat mi je zdravnik svetoval, naj njuhnam tobak. Tako sem odpravila in še danes ga njuhnam.«

Poslovili smo se od nje. motor je zabrenčal. stanka je še enkrat potarjala čez sramoto, da je vzela denar, nam voščila srečno pot in tedaj smo čutili, da se vozimo po zemlji skromnega a donosnega rodu Črnogorcev.

Kimalu po našem prihodu se je zjasnilo nad Lovčenom in na Cetinje ravno je posijalo solnce: prav takrat je sprejel našo deputacijo ban zetske banovine z. general Krsto Smiljanić, naš in vseh Slovencev prijatelj. Govoril nam je iskreno in navdušeno in vsaka njegova beseda je pričala, da naše edinstvo ni samo sanja. Govoril je o Ljubljani in Slovencih, spraveval nas o naši dosegani turčiji in videli smo, da ne govorimo samo z visokim dostojanstvenikom, temveč z bratom in prijateljem.

Zvečer smo v »Domu Slobode« igrali pred polno hišo »Rošinko«. Poleg gospe banice je bilo mnogo odlične publike, visokih uradnikov in častnikov. Razumeli so nas dobro in uspeh je bil popoln.

Fr. L.

Mariborsko pismo „Ponedeljku“

Maribor, 29. junija.

Včeraj na Vidov dan se je, godaj zjutraj mesto odelo v svečano obleko državnih zastav in po ulicah je zavladalo praznično vrvenje.

Spomin vidovdanskih junakov smo slavili prav slovesno. Glavna cerkev, ena slavnost za katoličane je bila v stolnici, kjer je predpisane mrtvaške molitve opravil ob asistenci številne družnovščine stolni župnik Moravec. Cerkevne slavnosti se je udeležilo številno zastopstvo državnih oblasti z okolišnim inspektorjem dr. Schaubachom na čelu, zastopniki mestne občine, zastopniki vojaških edinic in n-ogo občinstva. V pravoslavni kapeli je pravil slovesno opelo prota g. Trbojevič pred že zelo številno pravoslavno cerkveno občino. Po tej slavnosti je bila na Prišanu druga slovesnost blagoslovitve in krsta novega motornega čolna, o čemur poročamo na drugem mestu.

V Lajterspergu pa beležimo

hudo avtomobilsko nezgodo.

Šofer avtotaksija Cvilak, Fran Pezdikec, je bil zelo zaposlen s prevažanjem potnikov. Ko se je sploščil okrog 24. vračal prazen proti mestu, mu je na Aleksandrovi cesti tik pred hišo bivše orožniške postaje počila leva sprednja pnevmatika, kar je vrglo njegov »Fiat« s tako silo v zrak, da se je vozilo popolnoma prevrnilo ter pokopalo šoferja pod seboj. Popolnoma nov voz je do nerabnosti poškodovan. Volan se je docela zlomil. Ker se je avtomobil zaletel v kamen, so se z njim zlomili šipe, blatniki ter pokvarila šasija. Ponesrečeni šofer, ki se je z veliko težavo izvelkel izpod prevrnjenega avtomobila, je dobil na levi strani glave in na prsih težje poškodbe. Avtomobil so prepelali v popravilnico, šoferja pa v bolnico.

Zanimanje mesta se je oba dneva, posebno pa danes, osredotočilo deloma na celo serijo

šolskih razstav,

ki so pokazale aktivno bilanco naporega in uspešnega dela našega učitelstva. Na Teznu pa se je danes vršila naknadna mobilizacija vseh vojsnih obveznikov-zamudnikov od 7. zjutraj pa do poznega popoldneva. Videli si tu seveda v civilu — vse od rekrutov pa do veteranov. To nedeljo je bila udeležba seveda mnogo večja kakor prejšnjo. Niso sicer še prišli vsi in še dolgo ne bodo, ker je Tezno zelo neprimerno zbirališče za takšne kontrolne zbornice.

Polijska kronika

obeh praznikov je razmeroma mala in so bile vsega skupaj tri aretacije in 58 prijav, od katerih jih odpade 13 na prometne grehe. Tudi kolesarski tatovi se bili to pot na delu.

Na poti med magdalensko cerkvijo in Grafom pa je policijski nadzornik Srečko Saksida

preprečil samomor obupane ženske, 41letna Alojzija Bauman iz Spodnjega Gašteraja se je vrgla pred magdalensko cerkvijo.

Spomenik zmagovalcu ob Marni

V malem francoskem mestecu Chantillyju so odkrili te dni spomenik generalu Joffreu. Na sliki predsednik republike Doumergue, ki pozdravlja starega maršala.

Potrtili srcom naznanjamo žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oče, brat, tast, stari oče, gospod

Lavoslav Kampjut

poštni tajnik v pokouju

dne 28. junija 1930, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 53. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 30. junija ob 16. uri iz mrtvašnice veže splošne bolnice k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 29. junija 1930.

Globoko žalujoči: Olga, soproga; Leopold, Aleksander, Danilo, Miroslav, sinovi; Eleonora, Amalija, hčerki; Pelagija, por. Bekar, Viktorija, Ivana, sestre; Ivan, brat; Franja sinaha; Rudolf Bekar, svak; Marica, Darinka, vnukinja in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod Gajšek Ivan, Vodmat.

Turneja ljubljanske drame

Podgorica, 23. VI. 1930.

Iz Dubrovnika smo se odpeljali zjutraj ob 8.15. se ustavili v Ercegovnem, kjer smo bili že ob 9.45, kakih 25 minut. V Njegoš 15 minut in prišli na Cetinje ob 3.15 popoldne in se utaborili v »Grand hotelu«. Sobarica je štajerska Slovenka.

Vzeli smo z novim avtobusom dubrovniške družbe »Dad«; najeli smo ga za vsa naša pota po Črni gori in nazaj do Dubrovnika. Voz je imeniten, šofer pa naravnost občudovanja vreden. Vse ceste so kakor zidane in za avto res idealne. Vozili smo se ob morju, daleč za nami je bil že Dubrovnik, vinogradi, smokve, tobakovi nasadi in cvetoči oleandri so se vrstili mimo nas in tako smo se pripeljali v idilični Ercegov. Tu živi mnogo Rusov kot v Dalmaciji sploh. Pozabil sem zadnjič povedati, da smo se pozdravili v Makarski z ruskimi študenti-muzikanti, ki so pred leti sodelovali pri ljubljanski uprizoritvi »Zveza mlavce«.

V Ercegovnem je že nalepljena in nabita »Rošinka« po vseh zidovih. Od tu smo se vozili po obali Boko Kotorske mimo Zelenike, Olenovica, Perasta itd. do Kotora, kjer smo se ustavili samo 10 min. Te vožnje, ne bom nikoli pozabil! Toliko naravne krasote in božje veličine nisem dozdaj še nikdar videl. Kaj bodo ostala dalmatiška naščana in za tolice prirejena mesta napram bokičelski močnatosti!

Če bi naša voditelica z. Jovanova nič drugega ne storila za nas, bi moral biti že za nas to vožnja ob Kotorskem zalivu leveden vsak dan naše družbe. Kaj bi

si sicer slovenski igravec privoščil tak užitek?

Čimdalje več je videti samo cirilskih napisov ter na cestah vedno več častiljivih pravoslavnih svečnikov in tako prehajamo v deželo, kjer kraljuje široke turške hlače in gospodari jarac.

Začeli smo se vzpenjati po serpentinah, ki vodijo iz Kotora na Cetinje. Ta cesta je slavna in znana po vsej Evropi in ni manj njemu izvrstni šoferji. Po pet in dvajsetih otonitih drznih serpentinah se pripelješ od morja na 1200 m visoko sedlo pri Njegoševih in nato zopet na Cetinje ravno. Sami brezdanji prepadi na levi strani, na desni pa nebotične stene. Marsikateremu se je zahotelo v teh gorskih višavah po morski bolezni. In zopet navzgor, zopet serpentina »in kamor se oko ozre, povsod se nov prepad odpre...«

Na desni plavajo orli, na levi leži sinje morje kotorsko, daleč v ozadju pa ogromni sivi Jadran. »Breztelesen bit želim«, smo si mislili z Vodnikom, ko smo gledali v globino prepadov, kamor bi se pri najmanjšem defektu brez vsakega napora lahko prevrtili. Nasproti nam pridrvi velik avtobus z nemškimi študenti, ki so nam mahali s čepicami in klicali: »An revoir!« Niks, revoir, golobčki! Bog nas varuj, da bi se še kdaj videli! Zakaj prav nič si ne želim kakega srečanja na teh klancih ob prepadih, ki so avtomobilu zelo zopni. Pa že rajši srečam najboljši krvoločnega upnika v Ljubljanski židovski ulici, kjer se ne moreš nikamor ogniti.

Sploh pa ne gre te ceste priporočati nervoznim voznikom začetnikom, kaj šele pretiranim priščaštem Bacoča ali pa si jo celo izbrati za šofersko šolo. To bi bila okrutna šoferska šala, pri kateri bi se marsikdo popolnoma esofaril. Zakaj pot v večnost je tu mnogo krajša kot bi si mislil.

V Njegoših smo videli ob cesti rojstno

Skrivnosti vohunstva v svetovni vojni

Spomini slepega invalida, bivšega tajnega agenta Nemčije in Anglije

(Nadaljevanje)

Po dolgotrajnem zasliševanju banditov smo se prepričali, da imamo opravka z vohuni in tihotapci. Kapetanu Montaguju odvzeti papirji so se nahajali že tri tedne v rokah sovražnih špijonov v Barceloni. Banditi so že ukrenili vse, da bi pobeignili preko meje na Španjolsko, kjer bi se vkrcali za pot preko Ocea na Južno Ameriko.

Naslednje jutro po napadu na fort so bili obešeni.

Listine kapetana Montaguja so vsebovale seznam vseh vohunov, delujočih proti centralnim silam. Kakor sem naslednji mesec izvedel na Downing Streetu, je bila domala že tretjina teh tajnih agentov v Nemčiji in Avstriji prijetih in ustreljenih.

Se bolj občutna pa je bila izguba beležk o izvršenih poizvedbah pristanišč in na frontah. Tokrat je »Intelligence Service« utrpel velik poraz. Kar se mene tiče, sem navzlic temu prejel nemejšeno pohvalo za naglo izvršitev misije.

Blaznega kapetana Montaguja so odpravili v neko zdravilišče v Devonshireju, kjer se menda še danes nahaja, ako ga ni dobrotna smrt rešila trpljenja.

Zadeva velikega pariškega dnevnika

L. 1916. sem poleg nekaterih drugih precej kočljivih nalog moral izvršiti misijo, ki mi jo je poveril lord Northcliffe, znani šef britanske propagande in »časopisni kralj«, kakor so mu dejali že takrat. Misija se mi je zdela prav zanimiva, ker me je vedla v kroge pariških parlamentarcev in novinarjev.

Priznati moram danes, da je Anglija v svetovni vojni bila zelo v skrbeh, da vzdrži pokonci zavezništvo velikih sil. Anglija je pač borbo pričela in jo je po britski navadi hotela zmagovito prevesti z vso žilavostjo. V Parizu pa so bili nekateri že 1916 precej trudni in neodporni. Defetisti in razni posredovalci so pletli svoje mreže. Tedaj se je dvignil »tiger« Clemenceau in započel borbo proti razdalnemu pokretu. Ne bi pa je bil mogoč voditi tako energično, če ga ne bi bil z vsemi močmi podpiral lord Northcliffe.

Ta je bil takrat silovito močan činitelj. V njegovih rokah je bil domala ves angleški tisk, torej okrog 1500 novin. Pa tudi tisk v Severni Ameriki, z izjemo listov Hearstovega koncerna, je pisal v izrazito angleškem smislu. Silno neprijetno je torej moglo biti lordu Northcliffeu, ko je izvedel, da je neki veliki pariški dnevnik domnevno v nemških rokah.

Bilo je poleti 1916, ko sem po vseh potrebnih instrukcijah in navodilih prišel s poizvedovanji. Ker pa sem ob enem moral raziskovati tudi neko drugo afero, o kateri bom izpregovoril pozneje, sem imel posla preko glave. Tokrat sem se odločil, da preiskavo provedem energično, da bo moj naročilec popolnoma zadovoljen. Vsaka popustljivost glede centralnih sil bi me bila takoj izdala. Šlo je za znani bulvardni list, ki je takrat imel okrog 1 milijona naklade in je precej konkuriral »Matinu«. Dnevnik je prejel bil last bančnika Letellierja. Že nekaj let je bil napredaj in se je prodajal 1915 res tudi izvršila. O tem pa ni v javnosti prodorilo prav ničesar. Uvidel sem takoj, da bom zelo težko dobil vpogled v to kupčijo. Toda spomnil sem se takrat parlamentarca X., ki sem ga bil opazil v taborišču nemškega prestolonaslednika. Zoprn mi je bilo sicer, da bi nanj izvajal pritisk, toda v takem primeru sem se moral poslužiti vseh sredstev, da dosežem namen. Moj čas je bil dragocen.

X. se je takrat ravno nahajal v Parizu. Dal sem se pri njem prijaviti kot kapetan Walton in res sem bil na to ime opremljen z vsemi potrebnimi poverili angleškega poslanstva. Parlamentarcar me je sprejel nekam nezaupno, toda na videz silno vljudno. Brez oklevanja sem mu razodel namen svojega prihoda.

Prodaja dnevnika je očitno dala povod najrazličnejšim manevrom, sem dejal. Lord Northcliffe mi je poveril, da se lotim te zadeve. Nadejal sem se, da

mi boste pri tem lahko pomagali.

Silno presenečen se je mož zastrmel vame.

— Zakaj pa prihajate ravno k meni? je vprašal nejevoljen.

— Ker vas smatram za pacifista, sem odvrnil mirno, — in pacifist ve vedno več, kakor znani zagrizeni kričarji...

Slednje besede sem izpregovoril precej ostro. Učinek ni izostal: parlamentarcar X. je zarlel.

— Da vam pripomorem k spominu, sem nadaljeval, — dovolite, da vas vprašam: Mar nimate brata, ki vam je podoben kakor dvojček?

— Ne, brata nimam... in tega vašega vprašanja nikakor ne razumem, — je odvrnil nervozno.

— Čudno, zares čudno, da sem vašega dvojnika videl pred letom na nekem kraju, ki je za Francoza bil vse-kakor slabo izbran...

Mož me je gledal molče.

— Slabo izbran... in zelo opasen. Vašega dvojnika bi to lahko stalo življenje... Vi še vedno ne razumete? Nu, vzemiva, da se je vaš dvojnik podal na pot na nevtrarno Holandsko... s Holandskega ni daleč v Belgijo... in če ima človek srečo, lahko pride še dalje... da, naravnost v taborišče nemškega prestolonaslednika...

Da ste videli, kaj je mož poskočil. Kakor da ga je usekal gad.

— Gospod, je zajecal, jaz... jaz si ne morem misliti...

— Nekakih norosti, gospod X., sem dejal mirno. Vam gre lahko za življenje, toda meni ni do tega. Nikakor vam nečem škodovati, toda, če naj že molčim, mi morate pri tej preiskavi pomagati, kolikor le morete...

Z belim robcem si je mož obrisal pot s čela.

— Ne vem, kam namigujete, je jecal dalje. Vi ste se gotovo zmotili, ali pa imam res kakega dvojnika...

— Da, vsekakor... dvojnika, ki v Parizu deluje za sklenitev miru, sem dopolnil hladno.

Njegov odpor je bil zlomljen.

— Razpolagajte z menoj, se je naposled vdal strti, — toda pred vsem mi zagotovite s častno besedo, da moje ime v tej zadevi ne bo imenovano.

— Bodite popolnoma mirni, živa duša ne bo o tem izvedela niti črke!

Gospod parlamentarcar X. je zdaj segel po sveženj aktov v predal svoje pisalne mize in mi začel razlagati:

— Dnevnik bi bil moral biti julija 1915 prodan skupini finančnikov, vojni dobaviteljev in tovarnarjev orožja. Med onimi, ki so dali denar je figurirala tudi družina Le Noir. Kupčija pa ni bila sklenjena, ker je senator Humbert pregovoril bančnika Letellierja.

— Zakaj ravno Humbert?

— Sodim, da zato, ker je v zvezi z ameriškim magnati, pred vsem s kraljem jekla Shvabom, kateremu bi rad preskrbel naročila za vojni material in zanj vršil v dnevniku veliko propagando.

Alphonse Le Noir je premogel svojih 30 milijonov, on je tudi vodil najmočnejši oglasni urad v Franciji. Njegov odvetnik Desouchet je zbral skupino, ki je z Noirjevimi denarjem nakupila 1250 akcij dnevnika. S tem je bila dosežena večina in skupina je senatorja Humberta postavila listu za direktorja. Mesec dni pozneje je umrl Alphonse Le Noir, izvrševalec njegove oporoke Bourgoirel je kupil še kakih 750 delnic in tako je skupina Le Noir imela v rokah celo podjetje.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Čudaški samotar v gorenjskih hribih

O svetovni vojni je slišal, ko je bila že davno pri kraju — Današnje dobo pozna samo po novih uniformah — Najrajši je pse in mačke.

Jesenice, 29. junija.

Na vsežgodaj sem se odpravil na izlet na Kočno ter se preko Medjega dola vračal nazaj v dolino do malega gorskega jezera, ki leži pod Bevkovo planino in v katerem se steka kmalu po izviru bistri potok Javornik. Divno lepa gorska pokrajina je to, mir daleč naokoli, le v spodnjem koncu tega umetnega jezera ropotajo stroji velikih rezervoarnih naprav tovarn Kranjske industrijske družbe na Javorniku.

Po okrepljenju in ogledovanju številnih rib v smaragdnozeleni vodi tega jezera sem se napotil ob bistem potoku proti dolini. Kakih deset minut pota nazvaldo zagledam ob desni strani poti celo nasebino malih ogljarskih koč, po katerih bi človek sklepal, da biva v njih skupina ogljarjev. Vseh koč je 11, vse so v zelo slabem stanju, sredi med njimi pa je precejšnje dvorišče, na katerem leži velik kup oglja.

Pred neko kočico, iz katere se vali gost dim, opazim na klopi sedečega

starega moža

in ga vprašam, kje ima tovariše. Odgovoril mi je, da prebiva v vseh kočicah on sam in da ne mara doiti za ljudi. Vprašal me je, če imam kaj žganja. Ko sem mu to pritril, me je takoj prosil, naj mu dam nekaj požirkov. Radevolje sem mu ustrelel, kakor je takoj napravil več močnih požirkov in se je pri tem razvezal jezik.

— Vi ste dober človek, je dejal, takih bi si jaz želel več. Potem me je povabil, naj stopim v njegovo poletno kočico, da si jo ogledam od znotraj. Je to... bajtica, da se ne morem... v njej pokonci. Kadilo se je v njej, da me je takoj vrglo nazaj. Kočo ima vso natrpano z vsemi mogočnimi predmeti brez prave...losti, dasi jih je na tisoče. Med njimi je mnogo knjig — slovenskih in nemških, starejših datumov, ki pa so vse v zelo slabem stanju. Z največjim veseljem mi je razkazoval velike količine

nasoljenega pasjega in mačjega mesa in mi je pripomnil, da mu je meso psom in mačk desetkrat ljubše kakor pa telečje ali goveje meso.

Streslo me je, ko sem opazil, da lezejo po mesu muhe in črvi ter druga golazen. Vprašal sem ga, če to mrhovino res uživa in če ni po njej morda bolan.

— Vse mi gre v slast, mi je odgovoril, bolan pa nisem bil nikoli, nikdar me ni bolel trebuh, pač pa me boli že dvajset let noga tako, da ne morem že več let v dolino. Kazal mi je tudi vislice, kjer obeša s posebnim navijalom, ki ga je izumil sam, — pse. Poleg vislic je lešen skopek, ki ga je tudi sam napravil in ki mu služi za brusenje žag in za davljenje psom, katerim potem spušta kri, ki mu služi za hrano. Na mojo pripombo, da bi ne smel tako mučiti živali,

je odvrnil, da jih ravno na ta način najmanj muči, ker je to najhitrejša smrt. Vprašal sem ga, koliko psom pokolije na leto, kakor mi je odgovoril, da sam ne ve koliko, pač pa vse, ki mu pridejo pod roko in ki mu jih dovedejo drugi ljudje. Na dvorišču zagledam psico, pa ga vprašam zakaj prizanáša ravno tej, kakor mi je odvrnil, da čaka, da b. zopet dobila madiče, da jih bo pozneje lahko podaval.

Sicer pa je mož zelo redkobešen, ne govori zlepa nikoli in ko ga je pred letom hotel slikati neki ljubljane, ga je tako nagljal s kolom, da je ubogi fotograf pri begu v dolino izgubil aparat.

Prosil sem ga, naj mi kaj pove o svojem življenju, pa ni bil pripravljen, da se piše

Janez Kapus,

rojen leta 1857. v Mojstrani in da je izučen kovač. Pri tem je pričel razkazovati razne vrste strojev za rezanje in luknanje železa ki jih je izumil sam.

— Kot kovač sem delal več let v Tiro-lah, znal sem dobro igrati na orglice in harmoniko ter sem bil zaradi tega pri dekletih zelo dobro gor' vzet, toda intimnega razmerja nisem

nikdar imel z nobeno žensko do 50. leta. Šele kasneje sem se oženil s štiri leta starejšo žensko, ki mi je pred desetimi leti umrla. Na vprašanje, če sta imela kaj otrok, je odgovoril: Kaj boš iz starih kosti! Bila pa je moja žena zelo dobra duša, je nadaljeval s solznimi očmi, imela sva se zelo rada in hudo mi je bilo, ko sem jo

pred desetimi leti deval na m. vaški oder in je bila ona zimska kočica tako kratka, da je gledalo pol krste iz nje — — —

— Pa zakaj imate toliko koč, sem ga vprašal, kakor je odgovoril, da vse kočice nujno potrebuje.

— Poglejte, kako so polne razne šare, mi je dejal, da bom moral še letos zgraditi eno kočico za šrambo in eno za kovačnico.

Oj, takrat je bilo še lepo na svetu, ko sem bil še mlad fant, posebno takrat, ko sem hodil na vojaške napore. Prav tisto leto, ko je bila v Bosni vojna s Turki, sem moral na vojaški nabor v Radovljico. Ker pa me je bilo sram, da bi se pred komisijo kazal slečenega, sem poprej izpil, da bi se okorajzil, pol litra »bajkseiga,sta« in dva litra vina. Na mojo nesrečo pa pride leki fant iz druge fare, mi odtrga krivce od klobuka, kar me je tako raztogotilo, da sem skočil za njim, vzel krivce nazaj in ga treščil po tleh.

Takoj so me pograbilo orožniki. Presil sem jih, naj me pustijo pri miru, da bom šel sam takoj domov, toda nič ni pomagalo. Oviili so mi okrog zapestja veržico in tisti trenutek, ko jo je hotel orožnik zakleniti, sem se razburil, razklenil roke, dvignil orožnika in ga vrgel tako med druge štiri orožnike, da so vsi popadali po tleh, kakor sem jo ubral po klancu navzdol. Orožniki pa so me prijeli, strahovito pretepli in me zaprli v »pekamro«. Teden kasneje sem moral v spremstvu dveh orožnikov na vojaški nabor v Ljubljano, toda gospodje so tam že dobro vedeli, kdo in odkod sem in zakaj so me privedli v Ljubljano ter me takoj potrdili v izjavi, da bom dober vojak, ker sem dober pretepač. Na vprašanje, če se je kdaj v svojem življenju po životu unil, je odgovoril, da

še nikoli, da to ni potrebno in da mu nič ne koristi ter da tudi

perila in oblačila ne menia.

dokler mu sama ne razpade na tlesu. Takrat obleče novo perilo in obleko ki mu jo pošlje sestra iz Ljubljane. Ko mi je povedal, da zaradi b. lue noge že več let ni mogel v dolino, sem ga vprašal, če sploh pozna važne dogodke. Odgovoril je, da so mu pravili nekaj o tem, da so se n. št. bili z Lahji, da je bil tedaj ve. strat lačen, a da ni vedel zakaj; šele pozneje so mu povedali, da je bila vojna. Vprašal sem ga, če ve, da imamo svojo državo. Prijomil je, da je že slišal o tem in da je

prav tako.

Da pa je nova država, ve tudi po tem, ker vidi, da imajo tnan... j. otrokni in vojaški drugačne uniforme. — Računam je nadaljeval, pa vse v krajcih, groših, zeksarjih in goldinarjih, toda obrnaili me ne bo nobeden, ker znam dobro računati in zahtevam za vse, kar prodam, vse po sedanjih vrednostih in dragini!

— Sedaj pa moram iti po vodo, je dejal, pravijo, da je danes nedelja. Ubral jo je za klancem v šumo in mi zaklical, naj pridem večkrat na obisk in naj mu prinesem žganja.

M. S.

Humor

Učenjaka.

Kant se je mislil udeležiti nekoga pogreba, pa se je tolikanj poglobil v svoje delo, da je posobil na mrtvega tovariša. Stari njegov sluga se je hotel nekolikokrat pokazati, toda zaman. Čas za odhod je bil že davno potekel, tedaj ga je Kant vendarle vprašal: »Kaj pa prav za prav želite?« — »Gospod profesor, saj ste hoteli iti za pogrebom. Ampak vaš prijatelj je že pokopan.« — »Ali res? No, pojdem pa drugič.« ga je potolažil filozof in se takoj zopet zadolbel v svoje umovanje.

Modri Jan

Janček spremlja svojo mater k prijateljski, kjer pije čaj. Jančku se obraz razsvetli, ko uzre vse kolače na posebnih mizici. Sprčo tolikšnega občudovanja ga neka vasovalka nagovori: »Jeli, Jamko, koliko dobrih stvari je na zemlji?...« — »Dost jih je, gospa, ampak še več jih vidim na mizi«, se odreže mladi modrtjan.

Nova knjiga tedenske revije

„ŽIVLENJE IN SVET“

katero prva številka izide že v petek 4. julija, bo presenetila svoje naročnike s celotno zanimivostjo iz sodobnega življenja v vseh panogah, ki interesirajo modernega človeka.

Že v prvi številki bo pričela priobčevati serijo člankov znamenitega francoskega pisatelja

Josepha Kessela,

znanega opisovalca ljudi in prirode, čigar ime je znano po vsem kulturnem svetu. Odlični avtor, ki se je podal s tremi tovariši na nevarno in pustolovščino bogato pot v Arabijo in Vzhodno Afriko, popisuje svoja odkritja tako, da mu mora slediti vsak do konca z največjim zanimanjem. In kar popisuje, je

sramota dvajsetega stoletja,

ki je ne bi verjel nihče v civilizirani Evropi, da ne jamči za čisto resnico ima tako odličnega moža, čigar dela so zaslovela baš po njegovi resničnosti in borbi za pravico.

Pisatelj je namreč odkril v Arabiji in Vzhodni Afriki, v krajih, kamor le redko kdaj stopi evropska noga

pravo trgovino s človeškim mesom,

ki ga prodajajo in kupujejo na javnih sejmih po določenih cenah za možke, ženske in otroke.

Članki bodo izhajali bogato ilustrirani.

Nadalje bo začela priobčevati revija pretresljivo ZGODOBO O OPICI, ki je med požarom v ameriškem vele mestu odnesla otroka nesrečni materi.

Iz vsebine prve številke navajamo:

Človek se je rodil pet sekund pred polnočjo (s slikami)

Drugemu dá življenje — sebi smrt

Veda, ki jo pozna vsak (s slikami)

Skrivnost rasti

Pri kakšni luči se najlažje dela?

Zgodovina tenisa

Dežela tisočletnega parlamenta (s slikami)

Sloviti psi

Ljubezen — samo bolezen

Krastača — živa lekarna

»Življenje in svet« izhaja tedensko in stane v zaključni knjigi samo 40 Din. Plačuje se lahko tudi četrtletno po 20 Din, ali mesečno po 8 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Franz Molnar:

Pri zobozdravniku

I. (V čakalnici: rokoko oprava, ki bi mogel človek zaradi nje obupati, in globoka tišina. Na mizi dva zvezka »Saljivca«, prospekt nekega zdravilišča, zadnja številka nekega ilustriranega časnika in »Medicinski tednik«. Osebe z bolnimi zobmi. S ceste se sliši ropot tramvaja.) (Dolg odmor.)

Zobozdravnik (odpre vrata): Prosim! Pacient, ki je na vrsti (vstane in vstopi).

II. (V ordinacijski sobi: mučino orodje. Stol, ki je ponoči postelja, podnevi pa ječa. Stol ima desno in levo nogo, desno in levo roko. V levi roki drži vlijudno niklasto skodelico, kamor pljune zobozdravnik zob iz naših ust. V desni roki drži majhno porcelanasto mizico, na kateri so tenke igle, šilca za čevlje, igle za kvačkanje, kazalci od ur, cevi od pip, posode za tuš, tube za barve, šilce, majhne rumene in modre steklenice, vata, svetiljke in čopiči. Poleg stola vrtni stroj. S stroja visi dolga kača, ki ima v gobcu vrtno. Poleg stroja stoji zobozdravnik. Po sobi plava prijeten lekarniški duh po jodu, spiritu, karbolu, nageljnovem olju in krezotu. Jasen dopol-

dan. Spodaj na cesti se sprehajajo brezskrbni ljudje brez bolečin v zobeh.)

Zobozdravnik: Kateri zob vas boli?

Pacient: Drugi, dobri gospod doktor?

Zobozdravnik: Torej?

Pacient: (stisne zobe): Saj me ne boli več. (Prične sklepetati z zobmi.)

Zobozdravnik: Prosim, sedite na stol.

Pacient (motri s kislim obrazom stol): Na ta stol?

Zobozdravnik: Da. (Stika po mizici in skrbno loči igle za kvačkanje od žlic za čevlje.)

Pacient: Sem hotel samo povedati, da me ne boli več.

Zobozdravnik: Bomo že videli. Odprite usta.

Pacient: Jaz?

Zobozdravnik: Da.

Pacient: Toda... (odrine od sebe zdravnik). Prosim, da ga samo pogledate in da ga izpulite šele tedaj, če vam rečem.

Zobozdravnik: Dobro. Odprite usta. (Ga hoče prijeti za usta.)

Pacient: Takoj. Odrine zdravnikovo roko.) Počakajte vsaj, da odprem usta. Zakaj pa že segate vanje? Takoj jih bom odprl. Počakajte vendar, ali jih

že lahko odprem?

Zobozdravnik: Da.

Pacient: Sedaj jih bom torej odprl.

(Zobozdravnik jih hoče prijeti.)

Pacient: Sedaj pa le. (Stisne z vso močjo zobe.)

Zobozdravnik: Ali jih hočete odpreti ali ne?

Pacient: Da, da, takoj. Toda šele potem vleči, kadar rečem. Če ne rečem nič, ne potegniti. (Zapre oči in odpre usta. Z obema rokama se krčevito oprime stola in stegne noge proti pručici. Ves se trese.)

Zobozdravnik: Zakaj se pa tako iztegujete?

Pacient: Saj se ne iztegujem.

Zobozdravnik (seže v njegova usta in pritiska z roko boleči zob): Boli?

Pacient (potem ko je bil ugriznil do krvi zdravnikov prst): Pazite, da vas ne ugriznem. Seveda boli.

Zobozdravnik: Če boste grizli, vam raztegнем usta. Vi ste danes že drugi, ki me je ugriznil v prst! (Seže ponovno v usta.) Boli?

Pacient (rjove, z zdravnikovim prstom v ustih): Da.

Zobozdravnik: Zob mora ven. Izpulil ga bom.

Pacient: Ne. Dokler vam ne rečem.

Ali se ga ne more plombariti?

Zobozdravnik: Plomba ne drži več.

Pacient: Tudi ne iz cementa? Ali iz amalgama, zlata ali srebra? Ali provizorična?

Zobozdravnik: Če ga plombiramo, se bo sčasoma korenina inficirala. Dobite periodontitis, eventualno celo periostitis. Posledica so strašne bolečine in operacija. In končno ga ja treba izpuliti.

Pacient: Toda šele potem, ko rečem.

Zobozdravnik: Tako bo opravljeno vse hkrati. Dal vam bom injekcijo kokaína in vi ne boste čutili prav nobene bolečine. (Vzame v roko brizgalko.) Ne bojte se vendar...

Pacient: Prosim, jaz se ne bojim... Vse skupaj je samo nervoznost! (Strmi predse, napravi potem velik sklep ter zarjove: Pa ga izpulite!)

Zobozdravnik (stopi k predalu in stika po njem.)

Pacient (v mislih): Strašen človek.

Zobozdravnik (drži nekaj v roki.)

Pacient: Kaj pa je to? Brizgalka ali kleščice?

Zobozdravnik: Nič. (Popravi z levico stol.)

Pacient: Kleščice?

(Zobozdravnik seže hitro v usta. Pacientovi občutki: 1. Občutek mrzlega železa. 2. Občutek toplega prsta. 3. Občutek, kakor bi kdo prijel njegovo

Ponatis prepovedan

EDGAR VALIČ

Belg. življenje

KRIMINALNI ROMAN

Jana je prepognila papir in ga vtaknila v kuverto. Že je prišla za pero, da napiše naslov, ko jo je zmotila v njenih mislih stenska ura, ki je udarila dve po polnoči.

»Ah,« je vzkliknila in vstala.

Nenadoma se je spet čutila v lastnem domu tako tujo in žalostno, da jo je bilo strah pred tiktakanjem ure, ki ji je bila v zadnjih časih edina zvesta družba v samotnih nočeh. Šla je k vratom in prižgala veliko, modro zasenčeno svetiljko pod stropom. Potem je stopila pred ogledalo, toda že naslednji trenutek se je nejevoljno obrnila in si zakrila obraz z rokama. Njene misli so zaplavale k detetu, ki morda sanja lepe sanje o svoji mami in ne more niti slutiti, kaj se godi z njo. Sedla je na otomano in se zamislila v čase, ko je živela v srečnem pričakovanju, ko še ni poznala bridke plati skupnega življenja z možem, v katerem naj bi našla človeka, kakršnega je pričakovala. Spočetka je bila res sama sreča, nikjer nobene sence neugodja, potem pa se je vse obrnilo in niti zavedala se ni, da je že davno vse spremenjeno v njeni duši. Tako počasi in zahrbtno je prišlo, da je bilo prepozno, ko je opazila, kaj se godi z njo. Edina tolažba, če se more govoriti o tolažbi v nesrečni ljubezni, edina luč v temi srčnih bojov, je bilo njeno dete, ki ga je ljubila bolj, nego si je mogla misliti, preden ga je imela, dasiravno ga je bila ljubila z vsemi silami, preden je vobče mogla misliti, kdo bo njegov oče.

Luč pod stropom ji je postala nadležna, čeprav je imela globoko sklonjeno glavo skrito v dlaneh. Vstala je in jo ugasila. Gorila je samo prav tako modro zasenčena ročna svetiljka, ki jo je bila prej prenesla s posteljne omarice na toaletno mizico.

V jedilnici je pozvonil telefon.

Jana se je zatajila. Zdaj, sredi noči? Ne. Bila je preverjena, da jo kliče Riko, ki jo je bil ostavil sicer miren, toda njegov skoro drhteč glas, ko se je poslavljaj, ji je razodeval, da v njegovi duši ni tistega miru, ki ga je vedno občudovala in ki je bil zanjo porok njegove iskrenosti.

Pozvonilo je znova.

Vendar ni Feliks, kakor oni dan, ko ji je malo pred polnočjo želel iz Maribora lahko noč! Tedaj je bilo drugače. Sedela sta z Rikom v jedilnici in se je mogla takoj odzvati klicu. Ko je jo bil vprašal, zakaj še ni šla spat, mu je odgovorila, da se je po ve-

čerji zatopila v knjigo, ki jo je prinesel Riko. In še po telefonu ji je očital fantastičnost in neresnost, kakor vedno, kadar jo je dobil pri čitanju. Toda temu očitku se je bila že tako privadila, da je ni zbolelo več. Kar jo je zbolelo, je bila njegova lahkomišelnost pripomba, s katero je hotel opravičiti svoj nočni telefonski pozdrav. Po pravkar preživeti veseli uri v živahni družbi, ji je rekel, čutim dolžnost, da se spomnim tudi tebe in ti želim lahko noč.

Zvonec je ponovno zapel.

Bila je radoznala, kdo jo kliče in je šla v jedilnico, da se oglasi s potvorenim glasom, samo da izve, kdo je pri telefonu. Morda je pa vendarle kaj važnega ali celo nujnega. Že je prišla za slušalko, pa se je premislila in sklenila, da počaka do novega klica. Pogledala je na uro in videla, da Feliks še ne more biti v Mariboru. Torej jo kliče Riko. Toda čemu? Saj sta se vendar jasno dogovorila, da pride že zgodaj dopoldne k njej. Kaj pa če je Feliks izstopil kje na progi? Toda kako naj telefonira, saj nimajo v manjših krajih nočne službe? Nemirna je prišla za slušalko in jo privzdignila. Črna misel, kaj pa če se je zgodila... Ne, nemogoče! Naslonila je z drhtečo levico slušalko k ušesu. Vse tiho. Položila jo je nazaj in čakala. Široko okno v jedilnici ni bilo zagrnjeno. Videla je skozenj obrise posavskih hribov, ki so se ji zdeli kakor rdeče nočne straže nad prostranim poljem. Stopila je k oknu, ga odprla in šla nazaj k telefonu. Svež, skoro mrzel zrak nastajajočega jesenskega jutra je napolnil sobo. Čakala je zaman. Telefon se ni oglašil več.

Še dolgo potem, ki je že ležala na otomani v spalnici, so njena ušesa poslušala in sredi najraznovrstnejših misli, ki so jo mučile, se ji je čisto zdelo, da sliši telefonski zvonec. Obžalovala je, zakaj se ni oglašila takoj in se tolažila obenem, da je morda storila prav. Misel na možnost nesreče je ni zapustila več. Čutila je v glavi resnične bolečine. V omotični utrujenosti je zaspala.

Drugo poglavje

»Kaj pa ti tako zgodaj?« je vprašal prijatelj Grašnik Rika, ko sta se srečala kmalu po sedmi uri v meglenem jutru za opernim gledališčem.

»Mar misliš, da imaš samo ti pravico, hoditi tukaj? je odzdravil Riko s prisiljeno prijaznim glasom.

»Pa vendar nisi še včerajšnji?«

»Včerajšnji ne, pač pa lanski ali predlanski. če hočeš,« je odvrnil Riko, ki je čutil v sebi odpor proti zanimanju tujih ljudi za zadeve drugih.

»Vsi smo lanski in predlanski. Pa to ne bi bilo še nič. Današnji ljudje se niti ne zavedajo, da živijo v preteklosti,« je pričel modrovati Grašnik.

»Bo že kako,« je rekel Riko.

»Ali greš v urad? Kje pa stanuješ sedaj?«

»V urad? V kakšen urad? En dan v uradu, pa ne bi bil niti predlanski več!«

»V službo sem hotel reči.«

»Služba je na vse zadnje kaj drugega. Nekaj, kar mora biti. Služba je kruh, urad je pa mlin.«

»Ki nam melje črno moko.«

»To ne bi bilo še tako slabo. Toda urad je mlin, ki melje ljudi!«

»In vendar morajo biti uradi!«

»Seveda morajo biti. Še marsikaj mora biti.«

»Uradi in ženske so stebri države, pravi nadzornik, profesor Japelj,« se je nasmehnil Grašnik.

»Tako je. Brez žensk ne bi bilo uradov in kaj bi bili uradi brez žensk, to veš sam! Sedaj pa grem.«

»Lahko tebi, ki nisi vezan na ure,« je skoro vzdihnil Grašnik in podal roko.

»Lahko, lahko,« se je poslovil Riko in šel naprej po Knafljevi ulici.

Grašnik ni bil slab človek in Riko se je rad razgovarjal z njim, toda danes mu ni bil všeč že zaradi tega ne, ker ga je bil osumil ponočevanja. Res, spal nisem, si je mislil Riko, toda kdo ima pravico, izpraševati po mojem zasebnem življenju? Segel je v žep telovnika in se pogledal v zrcalce. To je rekel kar tako, si je mislil Riko, ko ni opazil nobene spremembe na svojem obrazu. Ljudje se poslužujejo že tolikih obrabljenih besed in vprašani, ko srečajo znanca, da je že naravnost zoprno.

Stopal je po sredi ceste, da se izogne navalu dijakov, ki so hiteli v bližnjo gimnazijo. Že dolgo ni bil tako rano zunaj, zato se je prvi hip čutil, odkod toliko ljudi, ko jih običajno niti v času promenade ni dosti.

Na vogalu pred Emono je srečal gospodično Erno, ki je hitela v urad.

»Kam pa vi tako zgodaj?« ga je pozdravila v naglici.

»Za vami, gospodična.«

»To si lahko mislim,« je odvrnila, »saj me nočete niti več poznati.«

»Kako to?«

»Zadnje nedeljo sem vas srečala, ko ste govorili z neko damo, pa me niste niti pogledali.«

»Nisem vas videl.«

»No, saj ni tako hudo, ampak gotovo ste že pozabili na svojo obljubo, kaj ne?«

»Obljubo? Pozabil?«

»Nimam časa. Mudi se mi. Zvečer v kavarni, če vam je ljubo?«

»Zelo me bo veselilo, samo obljubiti vam ne morem. Ne vem, če bom prost.«

»No vidite, kako je z vašimi obljubami!«

»Kar obljubim, držim. Če pa ne morem obljubiti, nisem kriv.«

»Zvečer bom v kavarni.«

»V Emoni?«

»Da.«

In Erna je odhitela.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglašje, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasi oddelka »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglašje priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičeče se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Učenke
sprejme takoj saloni Mimik Bank, Kreditna banka, IV. nadst. 26095

Vrtnar
trezni, vešč teh del za vzgojo sodivja in cvetic ter ravnanje s toplimi gradami, dobi stalno službo. Ponudbe pod značko »Vrtnar« na oglašni oddelki »Jutra«. 26156

Mlinarja
iše vajeni in umetni mlin Ljubljana-Vrh Edv. Meene, Ljubljana-Vrh. 26176

Čevljar. vajenca
sprejmem takoj. Ant. Muzej, modna čevljarja, Pešice 134. 26195

Pekov. vajenca
sdravega in krepkega z vse oskrbo sprejemam takoj. Naslov: Pekarna Pešice, Jozece. Gorenjsko. 26192

Dekle
za vsa hišna dela in s manjmanj kuhe, takoj sprejemam k trem osebam. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26228

Pek
s nekaj kapitalom dobi takoj službo. Studenci pri Mariboru, Kralja Petra cesta 32. 26187

Učenca
v trgovino mešanega blaga sprejemam takoj. Prednost imajo tisti, ki so se že nekoč učili. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Trgovina na Gorenjskem«. 26190

Pletilja
ki želijo stopiti v službo, naj se takoj zgleda Kodeljevo 37. Moste. 26206

Frizerko
perfektno izurjeno, proti dobi plači iščem — po možnosti na takoj. Oftere na salon Flieger. Sarajevu Kralja Petra 24. 26210

Slugo
iše za takoj elektrorokavice podjetje. Samo pisane ponudbe z navodno zahtevkov na oglašni oddelki »Jutra« pod »1565«. 26222

Dve učenkji
za strojno pletenje sprejme »Strojna pletarna« Regije. Maribor. Jože Vošnjakova ul. 21/1. 26151

Službe išče

Plačilni natakar
etareži, kavarje zmoten išče službo. — Ponudbe na podružnici »Jutra« v Mariboru pod značko »Plačilni natakar«. 26272

Učenka
ki je doživela 6 razredov osnovne šole, zelo priča, poslušna in uporabna, stroja šoli vstopiti v trgovino. — Dopise pod šifro »Veselo do trgovskega stanja« na oglašni oddelki »Jutra«. 26147

Šivilji. pomočnica
iše delo v mestu ali na deželi. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26229

Gospodična
trgovsko naobrazena, želi kjerkoli mesto blaginje, ali prodajalke. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Blaginje«. 26296

Prodaj.
železna blagajna napredaj. Poizve se v oglašni oddelki »Jutra«. 26215

Posedstva
Prodaj hišo z 2 velikimi sobama in kuhinjo v priobčju, 2 sobi in majhna kuhinja v podstrežju, velika pralnica, klet in velik vrt. Maribor, Betnaveka cesta 45. 26150

Parcelo
vogošno, blizu kolodvora — s materialom v zemlji prodaj. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26221

Stanovanje
2-3 sob v centru mesta za avgust iščem. Plačam večji znesek vnaprej, eventualno adaptacija. — Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Snašna 3-članska družina«. 26172

2 stanovanji
2 sob in priključni, parket ter elektrika, oddam za avgust. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26236

Soba in kuhinjo
iše moli in sin za takoj ali pozneje, v trnovskem ali šentjakobskem okraju. Naslov na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Tih«. 16306

Lepo stanovanje

3 sob, kopalnice in priključni, v sredini mesta oddam s 1. avgustom. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »1. avgust«. 26260

Sostanovalca
sprejemam 1. julija Poljanška c 54. vrata 34. 26168

Stanovanje
sobe in kuhinje ter skladnice za perutnino iščem za takoj ali s 15. julijem. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Blizu glavne ga kolodvora 113«. 26281

Sostanovalca
e hrano sprejemam v Florjanski ulici 19/II. 26287

Soba
sprejemam na stanovanje. Poizve se pri hišnici, Stari trg št. 9/1. 26211

Soba z 2 posteljami
takoj oddam Ulica na grad št. 7. 26206

Lepo, prazno sobo
takoj oddam v centru mesta. — Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 26272

Soba
z elektriko oddam 1-3 gospodinjstvom dijakom z vse oskrbo. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 26175

Soba
s posebnim vzhodom, elektriko, svetil. s hrano oddam s 1. julijem 2 gospodinjstvom, oskrbo gospodična. ma. Naslov: Tabor 5/II levo. 24916

Lepo sobo
sračno in veliko, s posebnim vzhodom ter elektriko takoj oddam. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26269

Soba
lepo opremljeno, z elektriko in parketom takoj oddam le boljši osebi. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26300

Soba
solčno in snažno, z elektriko oddam gospodu v bližini gr. kolodvora. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26285

Cilinderski stroj
nov »Adler« in vse čevljarško orodje po niski ceni ugodno proda Kralj Franc, Jozece-Para 213. 26079

Graščinska sortirana vina
200 hl, belo in rdeče, letniki 1921, 1924, 1928 in 1929, silvanec, burgundec, rizling, rulandec in muškati, en bloc ali v manjših količinah, se prodaja po najnižjih cenah. — Naslov v upravi »Deutsche Zeitung« v Celju. 9001

Javljamo s potrjim srcem pretužno vest, da nas je danes ob 21. uri za vedno zapustila naša zlata mama, gospa

Fani Ropas

posestnica in vdova po hranilničnem tajniku.

Pogreb nam nepozabne pokojnice se bo vršil izpred hiše žalosti v Kandiji v ponedeljek 30. t. m. ob 17. uri na šmihelsko pokopališče.

Otroci:
ROPAS ERVINA, profesorica; ROPAS ZORA, operna in koncertna pevka; ROPAS MILAN, doktor medicine.

Novo mesto - Kandija, 28. junija 1930.

Ladaja, za konzocij »Jutra« Adolf Ribnikar, urejuje Ivan Podržaj, tiska »Narodna tiskarna d. d.« njen predstavnik Fran Jezeršek; vsi v Ljubljani.

Solčno sobo

veliko in lepo opremljeno, v centru mesta, takoj oddam 1-2 osebam. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 26277

Razno

Mirna stranka
3 članov išče stanovanje 2-3 sob v mestu za avgust. Prevzame tudi event. stanovanje združeno s trgovskim lokalom. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 36000-a

Soba
z elektriko oddam 1-3 gospodinjstvom dijakom z vse oskrbo. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 26175

Soba
s posebnim vzhodom, elektriko, svetil. s hrano oddam s 1. julijem 2 gospodinjstvom, oskrbo gospodična. ma. Naslov: Tabor 5/II levo. 24916

Lepo sobo
sračno in veliko, s posebnim vzhodom ter elektriko takoj oddam. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26269

Soba
lepo opremljeno, z elektriko in parketom takoj oddam le boljši osebi. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26300

Soba
solčno in snažno, z elektriko oddam gospodu v bližini gr. kolodvora. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 26285

Cilinderski stroj
nov »Adler« in vse čevljarško orodje po niski ceni ugodno proda Kralj Franc, Jozece-Para 213. 26079

Graščinska sortirana vina
200 hl, belo in rdeče, letniki 1921, 1924, 1928 in 1929, silvanec, burgundec, rizling, rulandec in muškati, en bloc ali v manjših količinah, se prodaja po najnižjih cenah. — Naslov v upravi »Deutsche Zeitung« v Celju. 9001

Javljamo s potrjim srcem pretužno vest, da nas je danes ob 21. uri za vedno zapustila naša zlata mama, gospa

Fani Ropas

posestnica in vdova po hranilničnem tajniku.

Pogreb nam nepozabne pokojnice se bo vršil izpred hiše žalosti v Kandiji v ponedeljek 30. t. m. ob 17. uri na šmihelsko pokopališče.

Otroci:
ROPAS ERVINA, profesorica; ROPAS ZORA, operna in koncertna pevka; ROPAS MILAN, doktor medicine.

Novo mesto - Kandija, 28. junija 1930.

Ladaja, za konzocij »Jutra« Adolf Ribnikar, urejuje Ivan Podržaj, tiska »Narodna tiskarna d. d.« njen predstavnik Fran Jezeršek; vsi v Ljubljani.